SALA DE LECTURA

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LII Nr. 12 503 | Joi 4 noiembrie 1982 | 6 PAGINI — 50 BANI

PREȘEDINTELE NICOLAE CEAUȘESCU S-A REÎNTÎLNIT CU PRIMUL MINISTRU ANDREAS PAPANDREU

Desfășurate într-o atmosferă de caldă prietenie, înțelegere și stimă reciprocă, convorbirile pun în evidență premisele favorabile pentru o dezvoltare și mai intensă a colaborării multilaterale româno-elene, dorința celor două țări de a acționa împreună pentru statornicirea unui climat de pace, securitate și colaborare în Balcani, în Europa și în întreaga lume

Președintele Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, s-a reîntîlnit, miercuri după-amiază, la Palatul Consiliului de Stat, cu primul ministru al Republicii Elene, Andreas Papandreu.

Cu acest prilej, șeful statului român și premierul grec au reluat examinarea unor probleme importante ale dezvoltării colaborării româno-elene, atît pe plan bilateral, cît și pe arena mondială, și au continuat schimbul de păreri cu privire la aspecte esențiale ale vieții politice internaționale.

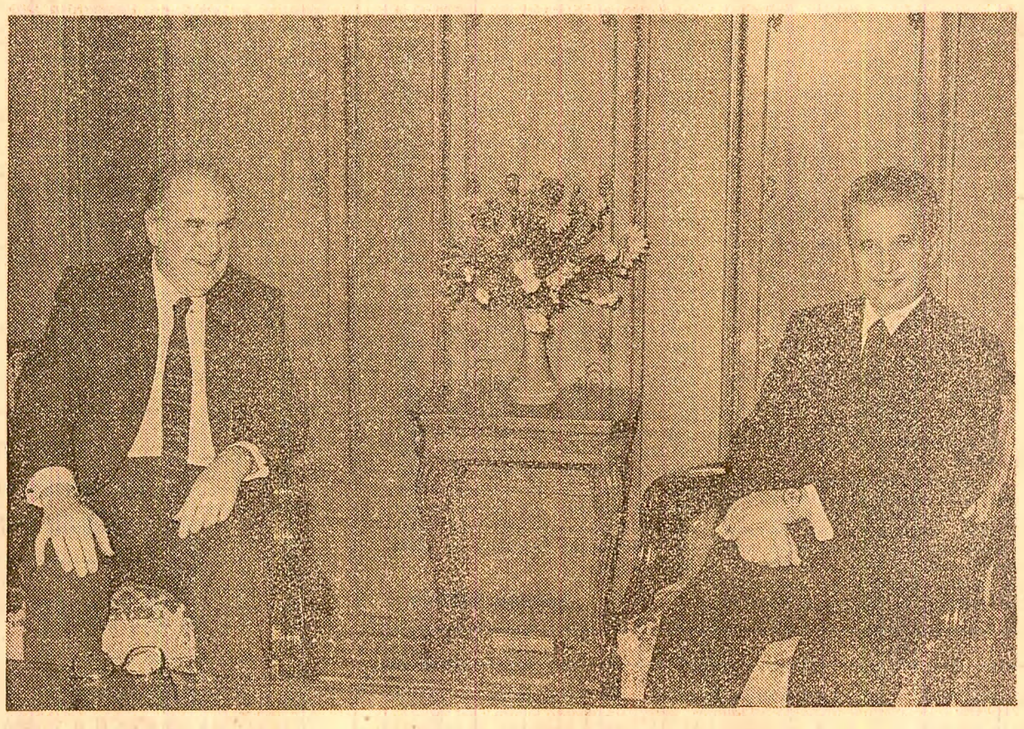

La început, premierul grec a dat o înaltă apreciere rezultatelor economiei, și în primul rînd ale industriei românești, subliniind că acestea asigură colaborării economice româno-elene o bază mult mai largă decît cea convenită pînă în prezent. În continuare, s-a procedat la o informare reciprocă asupra situației politice, economice și sociale din cele două state și cu privire la programele de dezvoltare viitoare a celor două țări.

În cadrul convorbirilor s-a acordat o atenție deosebită situației din Balcani, problemelor colaborării și securității în Europa. S-a exprimat — și de această dată — hotărîrea României și Greciei de a contribui la dezvoltarea mai intensă a relațiilor interbalcanice, la transformarea Balcanilor într-o zonă a înțelegerii, bunei vecinătăți și colaborării pașnice. În vederea înfăptuirii acestui obiectiv major pentru popoarele din Balcani, a fost relevată importanța organizării unei conferințe la nivel înalt a țărilor balcanice. Totodată, a fost afirmată voința celor două state de a acționa pentru încheierea cu rezultate pozitive a reuniunii de la Madrid, pentru înfăptuirea integrală a prevederilor Actului final, pentru dezarmare și întărirea încrederii și colaborării pe continent, pentru asigurarea continuității procesului de edificare a securității și colaborării europene inceput la Helsinki, pentru realizarea unei Europe unite, întemeiată pe respectarea orînduirilor sociale din fiecare țară, pe independența fiecărei națiuni.

În cursul convorbirilor s-a apreciat că evenimentele din ultima vreme, evoluția vieții internaționale în general, pun, încă o dată, cu putere, în evidență necesitatea de a se face totul pentru oprirea încordării existente în lume, pentru eliminarea forței și amenințării cu forța din relațiile internaționale, pentru rezolvarea stărilor conflictuale, a tuturor diferendelor dintre state, prin mijloace pașnice, pe calea negocierilor, pe baza principiilor Cartei O.N.U. și a celorlalte norme și principii unanim recunoscute ale dreptului internațional.

În acest cadru, cele două părți și-au manifestat profunda îngrijorare față de situația gravă din Orientul Mijlociu. A fost reafirmată poziția României și Greciei, care se pronunță pentru retragerea fără întîrziere a trupelor israeliene din Liban, pentru garantarea independenței, suveranității și integrității teritoriale a acestei țări.

Reliefîndu-se implicațiile profund negative pe care conflictul din Orientul Mijlociu le are asupra întregii vieți internaționale, s-a subliniat importanța intensificării acțiunilor politice și diplomatice pentru soluționarea politică, pe calea tratativelor, a situației din zonă, pentru instaurarea unei păci globale, juste și durabile, bazată pe retragerea Israelului din toate teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, pe recunoașterea dreptului poporului palestinian la autodeterminare, inclusiv la constituirea unui stat independent propriu, pe asigurarea integrității, suveranității și securității tuturor statelor din regiune.

A avut loc, de asemenea, un aprofundat schimb de păreri cu privire la situația economică complexă din lume, apreciindu-se că lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice internaționale constituie o cerință fundamentală a progresului popoarelor, a bunăstării, a păcii și colaborării mondiale.

A fost relevată legătura dintre dezvoltare și un alt obiectiv prioritar — înfăptuirea dezarmării. S-a subliniat că, în aceste condiții, se impune ca mijloacele ce vor fi eliberate în procesul de dezarmare să fie folosite pentru soluționarea problemelor economice acumulate, în primul rînd ale țărilor în curs de dezvoltare, ceea ce ar fi în interesul nu numai al țărilor respective, dar și al țărilor dezvoltate, ca și al întregii economii mondiale și al progresului general.

În acest context, s-a subliniat importanța organizării unei conferințe la nivel înalt a statelor în curs de dezvoltare, care să discute problemele colaborării dintre ele și să elaboreze o platformă comună pentru dialogul cu țările dezvoltate.

Pornind de la interesele și pozițiile identice sau foarte apropiate ale celor două țări asupra problemelor internaționale, președintele Nicolae Ceaușescu și premierul Andreas Papandreu au convenit să continue consultările româno-elene la nivel înalt și să intensifice conlucrarea dintre România și Grecia în cadrul Organizației Națiunilor Unite și al altor organizații internaționale, pentru a contribui — și în viitor — la reglementarea democratică a problemelor majore ale contemporaneității, la statornicirea unui climat de pace, securitate, încredere și cooperare în Balcani, în Europa și în întreaga lume.

Convorbirile s-au desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie, înțelegere și stimă reciprocă.

Continuarea convorbirilor oficiale

Miercuri, 3 noiembrie, au continuat, la Palatul Consiliului de Stat, convorbirile oficiale între președintele Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și primul ministru al Republicii Elene, Andreas Papandreu.

La convorbiri au participat :

Din partea română — Constantin Dăscălescu, prim-ministru al guvernului, Ștefan Voitec, vicepreședinte al Consiliului de Stat, Gheorghe Petrescu, viceprim-ministru al guvernului, Ștefan Andrei, ministrul afacerilor externe, Vasile Pungan, ministru secretar de stat, consilier al președintelui Republicii, Constantin Mitea, consilier al președintelui Republicii, Ion Nicolescu, prim-adjunct al ministrului transporturilor și telecomunicațiilor, Ion Stanciu, adjunct al ministrului comerțului exterior și cooperării economice internaționale, Ion Brad, ambasadorul țării noastre la Atena, Romulus Neagu, director în Ministerul Afacerilor Externe.

Din partea elenă — Iannis Pottakis, ministru supleant al economiei naționale, Dimitris Marudas, ministru adjunct pentru presă și informații la președinția guvernului, Karolos Papulias, ministru adjunct în Ministerul Afacerilor Externe, Costas Asianis, ministru adjunct în Ministerul Transporturilor, Michel Cottakis, ambasadorul Greciei la București, Georges Michel Mazarakis, director în Ministerul Afacerilor Externe, Christos Mahairitsas, director general al cabinetului diplomatic al primului ministru, Yannis Papanicolau, consilier economic al primului ministru, Angela Kokkola, director al cabinetului primului ministru, Elie Clis, consilier la Ambasada Greciei la București.

În cadrul convorbirilor, președintele Nicolae Ceaușescu și primul ministru Andreas Papandreu au subliniat cu satisfacție rezultatele dialogului purtat în aceste zile, la București, într-o atmosferă de prietenie, înțelegere și stimă reciprocă, care deschid perspectiva intensificării conlucrării româno-elene, atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională.

A fost exprimată dorința ambelor părți de a acționa pentru realizarea, în cele mai bune condiții, a înțelegerilor convenite, manifestîndu-se convingerea că, pe baza lor, se va dezvolta colaborarea pe tărîm economic, politic, tehnico-științific și în alte domenii de activitate, în folosul celor două țări și popoare, al progresului și prosperității lor.

Totodată, s-a afirmat încrederea că, în spiritul celor discutate, România și Grecia vor întări conlucrarea în viața internațională, aducîndu-și, prin eforturi comune, o contribuție activă la instaurarea unui climat de pace, securitate și cooperare în Balcani, în Europa și în întreaga lume.

Astăzi, în jurul orei 10,30, posturile de radio și televiziune vor transmite direct solemnitatea semnării documentelor oficiale româno-elene.

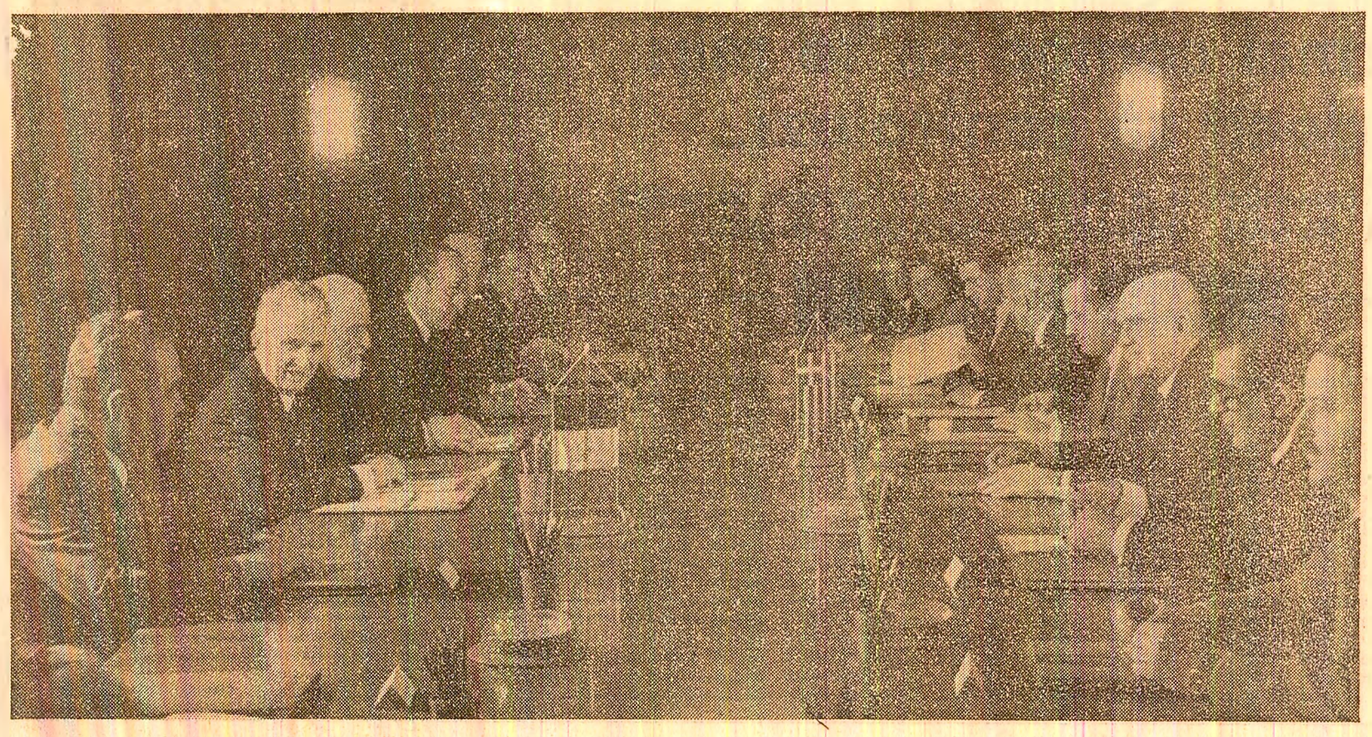

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, va efectua o vizită oficială de prietenie în Indonezia

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, va efectua o vizită oficială de prietenie în Indonezia, la invitația președintelui Republicii Indonezia, general Suharto, și a doamnei Tien Suharto, în partea a doua a lunii noiembrie 1982.

ANI DE AFIRMARE A SPIRITULUI GOSPODĂRESC, ANI BOGAȚI ÎN REALIZĂRI

Emblemele noului pe un meleag de legendă

de Valentin SILVESTRU

Din tîrg patriarhal, așezat între dealuri blînde și însorite, cu vii vestite, „centru viticol" al județului Vaslui, Hușii au devenit un oraș în toată puterea cuvîntului. Blocurile noi (multe cam impersonale) au luat locul căsuțelor scufundate și năpădite de vegetație. Pe artera principală au apărut clădiri noi, arătoase, dar printre ele se refac, într-o formulă chibzuită, vechi imobile cu remarcabile fațade. Se păstrează, cu din ce în ce mai multă luare-aminte, ceea ce face parte din patrimoniul spiritual al orașului — printre care casa în care a locuit Mihai Ralea — și se vor conserva, probabil, străzi întregi cu case mici, dar temeinice, prefațate de grădini în care dăliile se înalță biruitoare și pline pînă la acoperiș. Hotelul nou, în construcție, e gîndit, printre altele, și ca adăpost pentru străinii în tranzit, după cum cinematograful-teatru, de o concepție originală, cu funcționalitate multiplă — și el aproape de faza finală — răspunde — pînă ce se va edifica și o casă de cultură pe măsura pretențiilor actuale ale populației — nevoii de artă a localnicilor. Centrul comercial, în plină reconstrucție, va fi o piață patrulateră, cu un subtil joc al volumelor arhitecturale. Ulițe bolovănoase și înguste, fundacuri ingropate în bălării, învălmășiri de garduri putrede, într-o rînă, trec în neant, în locul lor deschizîndu-se drumuri largi, în unduioase simetrii cu bulevardele existente.

Sigur, ritmul e mai calm decît în Vaslui, capitala județului, ori la Bîrlad ; ceea ce în alte părți se isprăvește în trei luni, aici poate dura dublu. Dar transformarea și creșterea sînt limpede vizibile. Am fost poftit de către un foarte virstnic hușean să-i cunosc grădina și livada. Surprinzător e omul ; surprinzătoare și casa : pereții sînt acoperiți de portative muzicale sub care e scris un cîntec prelung ; omul își ia vioara și te plimbă, cu mare veselie, jur-împrejurul casei, cîntîndu-ți povestea vieții lui și a orașului. Pentru ca întîmplările să fie mai bine pătrunse, sînt, din loc în loc, și picturi murale, tot de mîna lui făcute, punctînd momentele biografice mai însemnate. Apoi, sub bolta de viță, la un pahar de porfiriu din recolta proprie, îți citește și dintr-un manuscris „Cum a fost, ce este și ce va fi", construind imaginativ o istorie în relief a acestui străvechi și des pomenit oraș.

Într-adevăr, în 1964, dicționarul enciclopedic îl mai nota încă a avea doar „industrie alimentară, de interes local" ; specificația nu mai corespunde. O secție hușeană a unei uzine vasluiene tinde a deveni fabrică de sine stătătoare, cei peste o mie de muncitori și tehnicieni creînd acum, printre altele, aparatură mecanică, electrică de înaltă specializare, în profile originale. Fabrica de tricotaje „Moldotex", cu 2 500 de lucrătoare (98 la sută femei, media de vîrstă, 22 ani) cunoaște, de numai cîțiva ani, salturi spectaculoase în ce privește creșterea producției fizice, se autodotează într-un chip interesant (într-o mașină de spănuit dată spre casare s-a realizat un utilaj nou, de mare randament, diverse ameliorări și perfecționări fac ca 97 la sută din material să fie recuperat). Se produc modele atrăgătoare, în culori temperate și în linie actuală, pentru toate vîrstele și cu mare căutare la New-York, Moscova și Hamburg, ajungînd uneori și în magazinele din partea locului, unde se vînd „la moment" — cum spunea responsabila prea modestului magazin de prezentare. Peste drum, o modernă filatură de poliester îmbogățește și ea zestrea industrială a ținutului. Produsele ei pleacă la Satu Mare ori în Mehedinți, în timp ce de acolo, sau din alte locuri îndepărtate, se aduce ce trebuie pentru fabrica de tricotaje. Dacă numai **una** din liniile filaturii ar fi reprofilată pe celofibră și bumbac, toată problema celor de vizavi ar fi rezolvată ; s-ar obține o economie importantă și o cooperare utilă pentru toată lumea.

Dimitrie Cantemir, descriind această parte a țării, această parte unică și admirabilă, care e legendă, istorie și poezie, pămînt mănos și ospitalitate proverbială, limbă dulce, jocuri focoase și cîntece de miere, a zis, cu bună cunoaștere, că „moldovenii sînt oameni iuți din fire și ageri la minte". Realitatea aceasta se impune și cînd străbați întinderile întreprinderii agricole de stat, călăuzit de inginerul Ion Neamțu, specialist reputat în viticultură, tot atît de bun zootehnist, producător de cereale și om deosebit de dotat cu simțul frumosului. Plantațiile de vie au acoperit nu numai locurile știute din bătrîni, ci și dealuri chelite de ploi și vînturi, coline ce o porneau, din senin, la vale, lunecînd pe tălpi geologice, tăpșane sărace în ierburi sau maculate de petele sărăturoase. Vinurile numite Zghihară, soiurile pure de Merlot, Cabernet, Aligote, Fetească și mai ales inegalabila Busuioacă de Bohotin sînt o mîndrie și o bucurie a ținutului.

În vasta gospodărie, în felurite ferme cresc porci impunători, oi cu lînă bogată, pe care le-am văzut stînd foarte cuminți la tuns și luîndu-și masa de concentrate la ore fixe, tăurași negri, zburdalnici la vîrste minore și gravi spre adolescență — neavînd vreme să mai fie și resemnați spre senectute, căci cum se maturizează, pleacă să îmbogățească alte ferme — crapi puternici, în helești ingrijite.

Dacă părăsești întreprinderea agricolă și te îndrepți spre domeniul silvic, ai surpriza să te întîlnești cu o enormă fazanerie, nu înainte de a gusta, la îndemnul irezistibil al pădurarului, din licorile fabricate, în procedee industriale, din fructele de pădure. Degustarea sorturilor dă o bună stare de spirit pentru întîlnirea cu cei zece mii de fazani, care cer „muncă multă și dragoste pentru pasăre" — cum ni se explică, și pe care-i poți vedea în „faze" pe toată durata existenței, de la ieșirea din ou, în incubatoare calde, pînă la vîrsta agresivă cînd li se pun inele în plisc fiindcă obișnuiesc să intre în polemici furtunoase ce ar produce altfel grave răniri. „Se ciupesc ai dracilor — ni se povestește — și nu se iartă nici ziua, nici noaptea". Acum par a convietui onorabil.

(Continuare în pag. a II-a)

LA COMBINATUL SIDERURGIC GALAȚI:

Mari posibilități de economisire a energiei

Vă supunem atenției un calcul : cantitatea de resurse energetice refolosibile, dar nevalorificate încă la Combinatul siderurgic din Galați este **echivalentă cu consumul de energie primară pentru termoficarea a peste 600 000 apartamente.** Prezentăm la început această cifră pentru a sublinia tot de la început necesitatea ca aici, pe platforma gălățeană, unde se află cel mai mare consumator de energie primară din economie, să fie concentrate, atît timp cît este nevoie, importante forțe de cercetători, proiectanți, executanți de utilaje și montori specializați pentru a fi stopată această imensă risipă de resurse energetice.

„Dosarul" resurselor energetice refolosibile

Întîi de toate trebuie „recuperate"... recuperatoarele. Din discuțiile purtate cu specialiștii aflăm că la un mare număr de cuptoare de la laminoare sînt montate **recuperatoare de căldură.** Cum funcționează aceste instalații? La panourile de înregistrare a parametrilor tehnologici de la cuptoarele cu propulsie 1 și 2 ale laminoarelor de benzi la cald citim indicatoarele referitoare la temperatura aerului de combustie. De ce? Pentru că acest parametru arată în ce măsură recuperatoarele funcționează normal, readucînd în circuitul de ardere o parte importantă din energia termică consumată.

Notăm : la cele două recuperatoare de la cuptorul 1 : 260° și 280° ; la cuptorul 2 : 200° — 230°. Temperatura ce trebuie asigurată : 450°. Deci, practic, recuperatoarele lucrau cu 50—60 la sută din randamentul necesar. Aceeași situație și la recuperatoarele montate la cuptoarele adînci de la slebing. La cuptoarele de normalizare de la laminorul de tablă groasă nr. 1, un recuperator funcționa aproape de parametrii normali, altul era defect.

Alte constatări : pentru a valorifica și restul de potențial termic conținut de gazele de ardere după ieșirea din recuperatoare, la laminorul de benzi la cald au fost montate, deasupra cuptoarelor, opt cazane energetice pentru producerea aburului. În zilele în care ne-am aflat în combinat, la LBC funcționau numai 3 cazane, iar la slebing aflăm că cele două cazane existente n-au mai fost folosite din... primăvară. Ceea ce înseamnă că la cele trei laminoare cea mai mare parte din energia calorică a gazelor arse a fost pur și simplu emanată în atmosferă! Care sînt cauzele?

— Recuperatoarele au fost concepute și montate cu mai mulți ani în urmă, cînd problema valorificării energiei secundare nu se punea cu atîta acuitate — ne explică inginerul **Alexandru Georgescu,** director mecano-energetic al Centralei industriale siderurgice din Galați. De fapt, ele n-au atins niciodată randamentul avut în vedere de cei care le-au conceput...

(Facem o paranteză : fără a contesta punctul de vedere al interlocutorului, pentru că, într-adevăr, recuperatoarele, așa cum sînt concepute, se înfundă cu ușurință și sînt greu de curățat, ne exprimăm părerea că aceste instalații ar putea fi mai bine întreținute, folosindu-se în acest scop fiecare oprire, prevăzută sau neprevăzută, a cuptorului).

— ...Cazanele recuperatoare nu sînt folosite aproape deloc în timpul verii pentru că **nu avem consumatori.** De aceea, la o serie de recuperatoare nici nu am montat asemenea cazane. Mai mult decît atît, cazanele termice de la laminorul de benzi la cald au fost așezate deasupra cuptoarelor și există riscul ca spargerea unei țevi de la cazan să determine scurgeri de apă care pot determina avarierea instalațiilor sau a cuptoarelor.

Ca în povestea cu „drobul de sare", am adăuga noi. În legătură cu calitatea concepției care a stat la baza construirii instalațiilor de recuperare ne-am lămurit. Dar a mai apărut o problemă care se cere explicată : **de ce nu se utilizează în timpul verii energia termică recuperabilă?** Lărgind investigațiile, am aflat că, de fapt, acesta este „nodul gordian" al recuperării energiei termice în întregul combinat.

Bunăoară, o măsură deosebit de utilă s-a dovedit a fi construirea unor puncte termice prin care se poate asigura preluarea de către C.E.T. Galați a unei cantități importante de abur pentru alimentarea cu căldură a orașului. Dar efectiv, această posibilitate este insuficient fructificată. Astfel, deși oferta de asemenea resurse energetice refolosibile a fost de 12 000 tone combustibil convențional, C.E.T. Galați a acceptat numai echivalentul a 6 000 tone combustibil convențional. Iar „disponibilul" combinatului este acum de 24 000—25 000 tone combustibil convențional, pentru a ajunge în curînd la 40 000 tone combustibil convențional !

Obiecțiile C.E.T. Galați față de preluarea unor cantități mai mari de abur au drept acoperire actualul program de funcționare a termoficării și faptul că trebuie să găsească utilizare și propriilor resurse de abur, adică a aburului după ieșirea din prizele turbinelor. Ce soluții sînt preconizate :

● **înființarea unor unități productive care să preia o parte din cantitatea disponibilă de abur în timpul verii** (o secție de reșapare a anvelopelor, o ciupercărie, o seră ș.a.).

● **montarea eșalonată în cadrul combinatului a trei turbine,** pentru care nici nu s-au elaborat proiectele de execuție, este prevăzută abia pentru anul 1985. Pînă atunci, în fiecare an se vor irosi mii și zeci de mii de tone de combustibil.

Facla poate fi și mai subțire ? O altă problemă de mare importanță se referă la **valorificarea**

Corneliu CÂRLAN

(Continuare în pag. a III-a)

FAPTUL DIVERS

Casă-muzeu

Originala și atrăgătoarea rezervație în aer liber de arhitectură și tehnică populară a Complexului muzeal Vrancea s-a întregit cu o nouă piesă de valoare. Din satul Răduleşti a fost adusă o casă, aflată în pragul degradării, care a atras atenția specialiștilor. La construcția ei, pe malul unui lac din zona de cîmpie, au fost folosite numai elemente de arhitectură specifice zonei montane din ținutul de legendă al Mioriței. La temelia casei a fost descoperit și actul prin care se arăta terminarea construcției în 1871. În podul casei, printre lucrurile păstrate, s-a găsit și o carte în care este consemnat numele cetățeanului Ion Enache Cotescu — agricultor, stăpînul de atunci al casei.

„Ora închiderii"

Se făcuse seară, se apropia ora închiderii, dar restaurantul din comuna Padina, județul Buzău, era parcă mai animat ca niciodată. Și aceasta, datorită lui Georgel Chioveanu și Ion Mingiță. După mai multe pahare, cei doi credeau că ei sînt „ăi mai mari și ăi mai tari". Cum ospătarii n-au reușit să-i potolească, au chemat un lucrător de miliție.

— Și ce dacă ați chemat miliția ? s-a răstit Georgel la ei, iar Ionel i-a ținut isonul.

Nici la apariția omului legii cei doi nu s-au astîmpărat, pînă n-au intervenit cei din jur, i-au imobilizat și i-au predat.

Sosise... ora închiderii.

Reconstituire

Lîngă stocul de lemne de foc pregătit de primăria din Boroșneu Mare (Covasna) în pădurea din apropiere au tras două autobasculante, fiecare de cîte 16 tone. Cînd erau aproape încărcate, a dat peste ele un pădurar. Șoferii autobasculantelor au urcat imediat la volan și au pornit ca din pușcă. Pădurarul nu le-a putut reține numerele de înmatriculare, pentru că respectivii șoferi — prevăzători — le „camuflaseră" cu niște ziare. Totuși, printr-o crăpătură de hîrtie, pădurarul a reținut o cifră : 200. Dar care să fie numărul întreg ? 2 001, 2 006, 2 009 sau 1 200, 6 200, 9 200... ?

Pădurarul a alertat primăria și a urmat... urmărirea autobasculantelor. Dar cînd era gata-gata ca mașina mică a urmăritorilor să ajungă autobasculantele urmăriților, aceasta (mașină mică) a rămas în pană de benzină. A intervenit însă miliția și, pornind pe urmele celor 3 cifre reținute de pădurar, a depistat prima autobasculantă 31-CV-2007 și apoi și pe a doua: 31-CV-1877 — ai căror șoferi au crezut că dacă sînt în pădure pot să se poarte ca-n codru !

Căzut din mașină

Un accident mai puțin obișnuit s-a petrecut în incinta minei Văratec, de la Exploatarea minieră Băiuți, județul Maramureș. O autodubă circula normal, cu viteză regulamentară. În urma ei, un om, Bade Gheorghe, a rămas în mijlocul drumului grav accidentat. Deși transportat de urgență la spital, n-a mai putut fi salvat.

Din cercetările întreprinse la fața locului s-a constatat că omul nu fusese accidentat de autodubă. El călătorea cu aceasta rezemat de oblonul din spate. La un moment dat, oblonul s-a deschis și el a căzut...

Nu pentru cine se pregătește...

O întîmplare năstrușnică aflăm din ziarul „Steaua roșie" din Tg. Mureș. După ce a zorit recoltatul porumbului în lanurile C.A.P. Mihеș, lui Dumitru Oprea i-a venit ideea să pună și pentru el o grămadă deoparte. Mai exact, o căruță de porumb. Știuleții i-a ascuns într-un tufiș. Noaptea, la adăpostul întunericului, s-a dus să-i încarce. Dar, cînd colo, ce să vezi ? Chiar la locul unde-i ascunsese, a observat doi inși care i-o luaseră înainte.

Hoțul fusese... furat de alți hoți. Vorba ceea : nu e pentru cine se pregătește, ci pentru cine se nimerește. Și toți au „nimerit" în fața legii.

Mica publicitate

● Cereri și oferte de serviciu. *Cornelia Poinaru anunță pe șefii de cadre să nu mai conteze pe serviciile ei. Cît a lucrat la barul unui restaurant din Suceava a tot botezat băuturile cu apă. Cu apă a umblat, la apă a intrat !*

● Cumpărări. *Cumpăr ligheane, găleți, butoaie, oale și alte asemenea, pentru a nu mă înnunda ploaia. Adresa : D. Nicolae, bloc B 2, strada Păcii, Tg. Jiu. Vecinii de la etaj au spart izolația terasei pentru a-și instala antene TV. Ei se uită la micul ecran, eu la ciurul din tavan.*

● Vînzări. *Nu vă mai adresați cu nici o încredere constănțeanului Petre Bucovineanu pentru a vă vinde gumă de mestecat. Toată „marfa" în valoare de 34 000 de lei i-a fost confiscată. Nemestecată.*

● Concurs. *După ce I. Toader și R. Popa din Iazurile—Tulcea l-au dat jos pe un bic clist, s-au certat pe „obiectul" acestuia pînă l-au rupt în două, astfel că întrecerea între ei n-a mai avut loc. În schimb, legea a „omologat" rezultatul drept tîlhărie la drumul mare și urmează să le împartă celor doi „premiile" cuvenite.*

Rubrică realizată de
Petre POPA
și corespondenții „Scînteii"

SCRISORI ALE OAMENILOR MUNCII ADRESATE CONDUCERII PARTIDULUI

analizate și soluționate în concordanță cu legile țării, cu principiile eticii și echității socialiste, în spiritul grijii față de om

Măsuri ferme pentru îmbunătățirea activității întreprinderii

Secretarul general al partidului a indicat ca **președintele Curții Superioare de Control Financiar** și un **secretar al C.C. al P.C.R.** să organizeze cercetarea unei scrisori privind anumite nereguli și ilegalități comise la Întreprinderea mecanică Orăștie — Hunedoara. Concret, scrisoarea se referea la raportări fictive de producție, dificultăți în situația financiară a întreprinderii, stilul defectuos de muncă al conducerii unității, achiziționări ilegale și utilizări abuzive de materiale și altele.

A fost verificată evidența financiar-contabilă, documente de urmărire și raportare a producției, s-au purtat discuții cu un mare număr de oameni ai muncii din întreprindere ; a rezultat că au existat cazuri cînd s-a raportat producție fictivă, fapte care au fost însă analizate la vremea respectivă de către secretariatul Comitetului județean de partid Hunedoara, cînd s-au dispus și măsurile de sancționare pe linie de partid și administrativă a persoanelor vinovate. La data controlului întreprinderea avea o situație financiară grea, ca urmare a imobilizărilor în stocuri de materiale, motoare și panouri electrice. S-au confirmat relatările scrisorii privind achiziționarea ilegală, din fondurile de producție, a unor obiecte de cu totul altă natură — de pildă, magnetofoane, picupuri, frigidere etc. ; s-a constatat livrarea a 34 mp mochetă plușată Consiliului popular orășenesc Orăștie fără a fi facturată ; achiziționarea a două motoare diesel fără repartiție, care după două zile de la primire au fost vîndute unei cooperative, de unde au fost cumpărate de persoane particulare ; scoaterea unor materiale din magazia întreprinderii etc.

Ținînd seama de abaterile săvîrșite, s-au stabilit : destituirea din funcție a directorului comercial, a contabilului șef și a șefei biroului plan ; discutarea în organizația de partid a directorului unității, inginerului șef, directorului comercial, contabilului șef și șefei biroului financiar și sancționarea lor conform statutului ; adoptarea de măsuri pentru lichidarea stocurilor supranormative ; recuperarea pagubelor aduse unității de la cei vinovați și cercetarea unor abateri de către organele de stat.

Ordinea a fost restabilită pe șantier

Vlaicu Pavel, maistru la Șantierul de instalații-montaj Dej, a scris tovarășului Nicolae Ceaușescu, sesizînd că în perioada anilor 1977—1980 șantierele Trustului de instalații-montaj Brașov și ale Grupului de șantiere construcții forestiere și industriale Cluj au executat lucrări de construcție și de instalație la Fabrica de celofibră de tip bumbac din municipiul Dej, raportînd fictiv o producție de multe milioane de lei. Aceste abuzuri, afirma autorul scrisorii, au fost descoperite la preluarea lucrărilor de către Trustul de construcții chimice Cluj și Trustul de montaj utilaj chimic București, dar situația nu s-a rezolvat, conducerile unităților executante, beneficiar și bancă negăsind modalități de acoperire a raportărilor fictive din anii anteriori.

Secretarul general al partidului a indicat ca scrisoarea să fie repartizată pentru examinare **președintelui Curții Superioare de Control Financiar** și **prim-ministrului de resort** al guvernului. Ca urmare, s-a întreprins o amplă analiză a activității Trustului de construcții pentru economia forestieră și materialelor de construcții Brașov și a unităților subordonate. S-a hotărît restituirea sumelor încasate pe nedrept întreprinderii beneficiare ; corectarea înregistrărilor în bilanțul contabil pe anul 1981 ; calcularea și recuperarea diminuărilor din retribuții ; aplicarea unui număr de 67 sancțiuni și amenzi din care menționăm schimbarea din funcție a directorului Trustului de șantiere pentru construcții forestiere și industriale Cluj (Frandeș Niculae), a directorului adjunct al acestula (Sabea Mircea), a șefului șantierului de la Dej (Liviu Cotărig), a directorului Grupului pentru construcții forestiere și industriale Caransebeș (Gheorghe Tomolagă) etc. Totodată, în raport se propun o serie de măsuri cu caracter tehnico-organizatoric privind ministerul tutelar.

Premise certe pentru redresarea cooperativei

Experiența arată că pentru bunul mers al treburilor oricărei cooperative agricole de producție, pentru ca ea să se dezvolte an de an, iar avutul obștesc, precum și veniturile cooperatorilor să sporească mereu este deosebit de important să se țină seama de părerea oamenilor, adică a celor care înfăptuiesc planurile, să se urmărească realizarea hotărîrilor adunării generale și ale comisiei de revizie. Or, nu așa se petrec lucrurile la C.A.P. din comuna Arcani-Gorj — unde președintele cooperativei are „unități de măsură" diferite în aprecierea muncii oamenilor, balanța înclinînd în favoarea rudelor, unde nu se prea respectă normele și prevederile statutului C.A.P., ale democrației cooperatiste. În legătură cu aceste fapte, cooperatorul Pirici D. Gheorghe a scris tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, hotărînd ca scrisoarea să fie repartizată pentru soluționare **secretarului de resort al C.C. al P.C.R.**

În raportul de cercetare se precizează că majoritatea problemelor sesizate corespund adevărului. Cu prilejul verificărilor s-a constatat o slabă preocupare din partea conducerii cooperativei, a președintelui pentru gospodărirea materialelor unității, în special a îngrășămintelor chimice. În sectorul zootehnic, din cauza lipsei de furaje și a unei îngrijiri necorespunzătoare s-au înregistrat în 1981 la bovine importante procente de mortalități și sacrificări din necesitate. Nici în acest an lucrurile nu stau cu mult mai bine. S-au mai constatat deficiențe manifestate de conducerea cooperativei în ce privește organizarea producției și a muncii, mecanizarea fiind necorespunzătoare, iar pe de altă parte nefiind gospodărite judicios mijloacele din dotare. Nici organizația de partid nu a exercitat un control riguros și permanent asupra activității cooperativei, nu a tras la răspundere comuniștii, cadrele de conducere pentru neregulile săvîrșite.

Pentru toate acestea au fost sancționați cu vot de blam președinta cooperativei, inginerul-șef, medicul veterinar, care este și șef de fermă, șeful de brigadă S.M.A. și un brigadier ; s-a stabilit dotarea unității, în 1983, cu 3 tractoare și unele utilaje deficitare și s-au dispus măsurile concrete și acțiunile pe care să le desfășoare comitetul comunal de partid și organizația de partid din C.A.P. pentru îndeplinirea sarcinilor ce revin cooperativei.

Neculai ROȘCA

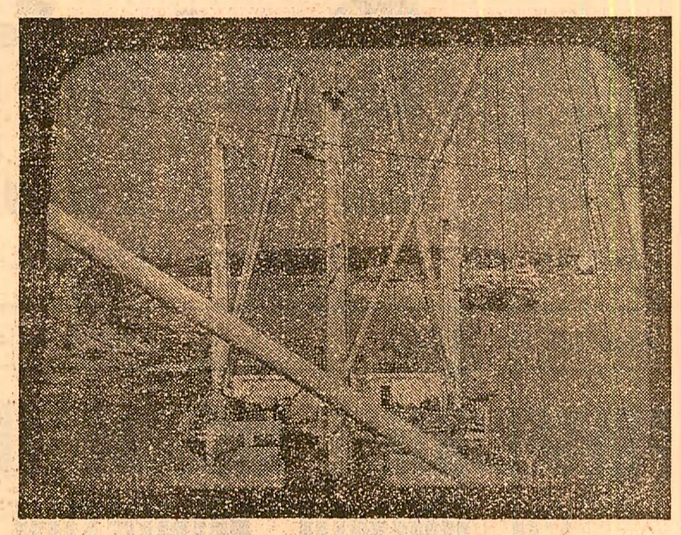

Imagine din portul Tulcea

O valoroasă sursă alimentară: peștele oceanic

Despre valoarea alimentară a peștelui am avut o convorbire, zilele acestea, cu **conf. dr. Constantin Dumitrescu, de la Clinica de nutriție și boli metabolice de pe lîngă Institutul medico-farmaceutic din București.** Pentru început, l-am rugat pe interlocutorul nostru să ne spună ce loc trebuie să ocupe peștele în alimentația omului.

— Peștele constituie o hrană excelentă și este alimentul de bază în regiunile din preajma marilor fluvii, mărilor și oceanelor, dar posibilitățile moderne de conservare, înmulțirea metodelor de recoltare și de transport la mari distanțe, ca și prelucrarea felurită au făcut din acest aliment un component valoros și indispensabil în hrana oamenilor de pretutindeni. Conținutul bogat în proteine, substanțe minerale și vitamine al peștelui îl face indicat atît în hrana omului sănătos, cît și a bolnavului și convalescentului de orice vîrstă. Dacă dorim să avem un regim alimentar corect și echilibrat, trebuie să consumăm cel puțin o dată pe săptămînă pește.

— În întreaga lume există preocuparea pentru acoperirea ratiei de proteine din alimentație. Ce contribuție poate avea peștele din acest punct de vedere ?

— Carnea de pește conține 15—20 la sută proteine, în funcție de specie, față de 20 la sută cît are carnea de vacă și 14—16 la sută carnea de porc. Proteinele de pește au și o valoare biologică ridicată.

— Ce alte principii nutritive se găsesc în carnea de pește și ce influențe au acestea asupra organismului?

— Înainte de a răspunde aș dori să fac o precizare. În funcție de cantitatea de grăsime existentă în țesuturile peștelui, nutriționiștii împart peștii în trei categorii : pești slab sau alb, în care intră, în special, peștii de apă dulce (crapul, știuca, șalăul, păstrăvul, dar și specii oceanice, cum este merluccius) ; peștele semigras, grupă din care fac parte peștii de apă sărată (macroul, sardina, stavridul, scrumbia, morunul, peștele sabie) ; peștele foarte gras (nisetrul, heringul — în anumite sezoane — anghila, păstruga). Carnea peștilor slabi este mai bogată în proteine și este foarte ușor digerabilă, deoarece este săracă în țesut conjunctiv, ceea ce o face să fie complet asimilată. De aceea, peștele slab este recomandat pentru hrana convalescenților, bătrînilor, copiilor, bolnavilor de stomac și de ficat. Carnea peștilor grași are o valoare energetică mai ridicată decît a celor slabi, dar, pe măsura creșterii conținutului de grăsimi, devine mai greu digerabilă. Peștii grași au și o cantitate mai mare de purine, motiv pentru care nu sînt indicați în hrana suferinzilor de gută, artrită, afecțiuni renale. Grăsimea de la acești pești este bogată în acizi grași polinesaturați, care contribuie la reglarea activității cardiovasculare și îi recomandă în regimul persoanelor în vîrstă și al suferinzilor de ateroscleroză, întrucît nu cresc, ci, dimpotrivă, scad colesterolul din sînge. Carnea de pește este bogată în vitamine din grupa B, în vitamina PP, iar peștele gras are mari cantități de vitamina A (1 000—2 000 unități la sută) și vitamina D_2 (1 500—4 000 u la sută). Pe de altă parte, peștele este sărac în calciu, fapt ce trebuie avut în vedere la alcătuirea hranei cotidiene. Este bine chiar ca zilnic să consumăm pește ; copiii — circa 100 grame, adulții — 200 — 250 grame. Totodată, substanțele minerale din pește participă la consolidarea țesutului nervos, musculaturii și a pielii. Din această categorie fac parte fosforul, fierul, magneziul, iodul și fluorul necesare organismului, în general, și a organismului copiilor, în special. Datorită fluorului, peștele împiedică formarea cariilor dentare.

— În condițiile apariției centrelor mari de populație, ale urbanizării nu mai este posibilă o aprovizionare ritmică cu pește proaspăt. Ca și în cazul cărnii, apare pe piață peștele congelat, recoltat din rîuri, mări și oceane. Ce ne puteți spune în această privință?

— Peștele congelat are aceleași calități nutritive ca și peștele proaspăt. Cu alte cuvinte, nici unul din principiile nutritive amintite nu se modifică și nu se alterează în cazul congelării. Acest lucru este realizat îndeosebi la pestele oceanic, pentru care vasele noastre de pescuit dispun de cele mai moderne instalații de recoltat, prelucrat și transportat. Așa cum se știe, carnea de pește se alterează foarte ușor din cauza procentului mare de apă pe care îl conține. De aceea, peștele congelat trebuie distribuit și prelucrat în condiții igienice. El trebuie supus o singură dată congelării și decongelării. Dacă aceste exigențe sînt respectate, peștele oceanic corespunde tuturor cerințelor nutritive, inclusiv dietetice.

Cîteva recomandări ale specialiștilor îi subliniază calitățile nutritive deosebite

— Să deducem, așadar, că peștele congelat se poate pregăti în aceleași condiții ca și cel proaspăt ?

— Desigur, el se consumă fiert, fript, prăjit, marinat. Fierberea peștelui coagulează albuminele musculare. Ea trebuie să fie suficient de prelungită, fiindcă altfel carnea capătă aspect gelatinos, puțin apetisant. Peștele slab fiert este foarte ușor digerabil. El rămîne în stomac doar 2—3 ore, ceea ce-l face deosebit de indicat în alimentația copiilor, bătrînilor, convalescenților, bolnavilor de stomac, ficat, intestine, celor cu astenie nervoasă. Peștele fript este, de asemenea, ușor de digerat. Căldura directă coagulează albuminele de la suprafață foarte rapid. Peștele prăjit are o valoare calorică mai mare, dar este mai greu de digerat. De aceea, este mai puțin indicat în cazul afecțiunilor de stomac și ficat. Peștele fript sau prăjit se poate conserva timp de aproximativ 15—20 de zile marinat sau în oțet.

Prin calitățile sale nutritive deosebite, peștele constituie, astfel, un aliment de bază. Nu trebuie pierdut nici un prilej de a îmbogăți și varia alimentația zilnică cu acest excelent produs — ne-a spus în încheiere interlocutorul.

Gabriela BONDOC

Emblemele noului

(Urmare din pag. 1)

rabil, atît în „eleveiozele" electrificate și controlate de termostat, cît și în largile voliere, unde se simt ca în mediul natural. Un singur om împărătește peste ei. Iar un medic veterinar are grijă de întreținerea și nutriția lor, tratîndu-i, cu delicatețe, de dispepsii și boli respiratorii, de care specia suferă adesea. Unii se răspîndesc prin țară, alții călătoresc în Franța și Italia.

Pretutindeni, în părțile Hușilor, e vădit efortul continuu de a obține din partea pămîntului, a viilor, plantațiilor de pomi, din păduri, rîuri și iazuri, totul — care mereu e socotit însă **prea puțin.**

Nemulțumirea ca stare creatoare nu e generalizată, firește, dar o întîlnești la mulți și mai ales la oamenii cu răspundere. O întîlnești nu ca o cochetărie declarativă, ci ca o apreciere lucidă a diferenței sensibile dintre posibilități și realizări. Exponentul acestei stări e chiar primul secretar al comitetului municipal de partid, cel mai spiritual primar din cîți am cunoscut, tovarășa Aneta Slivneanu, fostă textilistă la Bîrlad, acum huseancă, identificîndu-se cu orașul. De cîte ori lauzi cîte o realizare locală, ea ripostează cu o ironie la adresa „oamenilor buni de gură și răi de treabă" care mai țin lucrurile în loc, în cutare loc, sau cu un suspin de regret malițios pentru ritmul „de oțet", care se face prea „încetul cu încetul", ori pentru faptul că „nu s-a răcnit destul de tare ca să se audă pînă la județ". E o femeie energică și sensibilă, conducînd orașul cu o autoritate pe care și-a cîștigat-o fiindcă-l iubește ca pe propria-i casă și pentru că **înfăptuiește,** fiind omniprezentă, ascultînd îndelung și hotărînd clar, bizuindu-se pe un larg activ cetățenesc, știind să glumească prietenos cu fiecare, dar asprindu-se amenințător cînd dă peste tîndăleli și se ciocnește de profesioniștii explicațiilor fără sfîrșit. Cred că unii din colaboratorii apropiați — pe cîțiva i-am cunoscut ca serioși și competenți activiști de partid, economiști, gospodari — se tem, în secret, de ironia ei corozivă mai mult decît de posibilele sancțiuni, cînd treaba merge rău ori stă.

Ne arată, cu neascunsă mîndrie, ce se face, dar ne și povestește cu sinceritate despre ce nu s-a izbutit încă. Vizităm împreună și casa de cultură, unde fantezia neistovită a literatului și artistului Emil Pascal a transformat toate spațiile dinăuntrul și din preajma vechii și neîncăpătoarei clădiri în spații culturale. Vara, activitatea se lărgește și spre teatrul de vară, cu o mie de locuri, acum în refacere (și aici cam greoaie — și nu pe de-a-ntregul bine gîndită), iarna se restrînge în puținele și prea strîmtele încăperi. Dar artistul-director creează aici, de mulți ani, filme artistice, documentare, de desen animat, învățîndu-i și pe alții (Husii au unul din cele mai bune cinecluburi din țară), programează manifestări literare, întocmește brigăzi artistice, coruri, iar acum, cu sprijinul Asociației oamenilor de artă, înființează un teatru popular.

Apoi, pe o șosea în plină modernizare, pe urmă pe un drum de țară vălurit și, în sfîrșit, pe o coamă de deal, ajungem într-un loc extraordinar, la Bunești-Averești, unde Violeta Veturia Bazargic, directoarea muzeului hușean, împreună cu arheologii ei voluntari și amatori, scoate la iveală, din 1978, o așezare getodacică. De aici, din Dealul Bobului, rotund și foarte înalt, privelîștea e tulburătoare. Pare o cetate, la poalele căreia văi adînci, cu sate rare, se întind pînă departe, acolo unde orizonturile sînt închise de obcine tot atît de semețe. Vîntul zguduie catargul mlădiu pe care e înălțat stindardul patriei. La picioarele noastre, șanțuri negre, prelungi, arată cum se rînduiau zidurile de acum două mii de ani. Cercetătoarea, subțiată pînă la os de muncă intensă și trainul în cort, cu pielea arsă de soare și degetele negre de țărînă, aduce pe masa de lemn uimitoarele trofee dobîndite : cercei de aur de o finețe excepțională, coliere cu mărgele din pastă de sticlă, altele de coral, brățări de argint, șerpi încolăciți, idoli mici — ultimitoare bibelouri — fusaiole, un șirag de mărgele alb-albastre de un rafinament surprinzător. Lîngă aceste splendide podoabe și probabile obiecte de cult, găsite în urne funerare și oale ce se refac cu migală, se așază nouă topoare de fier, de influență celtică ; unele ar mai putea fi utilizate și azi, meșterii timpului creau bunuri de cea mai îndelungată folosință. Le vom vedea, toate, în curînd, la muzeul municipal.

Ciudat, nimic n-a apărut, pînă acum, privitor la aceste descoperiri, în presa centrală sau în revistele de specialitate. Îmi exprim regretul, ca gazetar, dar primărița nu ne lartă tagma și suride, privind spre orașul care se vede, de acolo, indistinct, masiv, într-un abur albăstrui : „Parcă despre ceea ce se face azi, aici, mult se mai scrie !..." „Totuși..." — îndrăznesc a schița un protest. „În privința asta, tot la arheologii viitorului ni-i nădejdea" — suride tovarășa Slivneanu, și servim, cu toții, porumb fiert din păpușoiul crescut chiar pe acele locuri, din acel pămînt atît de hrănitor, ce ascunde, încă, atîtea enigme și e temelie pentru atîtea înălțări.

CU EXIGENȚĂ ȘI FERMITATE ÎN APĂRAREA AVUTULUI OBȘTESC

E mai comod să te miri decît să controlezi...

Scurte comentarii la o cerere care se încheie incredibil: VĂ RUGĂM, DAȚI-NE INFRACTORUL ÎNAPOI

ANCHETĂ SOCIALĂ

În clădirea de lîngă intrare abia ai loc să te miști, dar pe vremea cînd fostului șef de depozit îi mergeau toate bine și prospera se găsise loc și pentru o bucătărie — cu aragaz, frigider și veselă aduse pe cheltuiala lui ; o încăpere ce servește acum ca magazie devenea cînd sufragerie, cînd dormitor, după împrejurări și gusturile șefului, om deprins să se înfrupte pe săturate din plăcerile vieții și, dacă ținem seamă de mărturisirile lui, să-i facă să se simtă bine și pe cei care-i treceau pragul și meritau, se înțelege, atenția lui.

Se spune că dacă arunci o privire atentă asupra unui loc de muncă poți să intuiești anumite laturi ale personalității respectivului om. Ei bine, ceea ce am descris mai sus a fost chiar un loc de muncă și a aparținut pînă nu demult (cînd a fost judecat și condamnat la mai mulți ani de închisoare pentru luare de mită, fals și uz de fals, operații interzise cu metale prețioase și deținere ilegală de valută) lui Gheorghe Preoteasa, în calitate de șef al depozitului de materiale de construcții al cooperativei de producție, achiziții și desfacere Răcari. Cazul este ieșit din comun prin gravitatea sa, dar nu asta ne-a determinat în primul rînd să ne ocupăm de el în aceste rînduri, ci un fel de mister pe care abilitatea cu totul neobișnuită a șefului de depozit ar fi țesut-o în jurul faptelor. Și, așa cum se știe, în jurul misterelor roiesc semnele de întrebare. E greu, e ușor de găsit răspuns pentru fiecare ? Să vedem.

Am discutat îndelung cu președintele cooperativei, Andrei Dincă, și contabilul-șef, Marin Bunea, despre Gheorghe Preoteasa și infracțiunile comise de el într-o perioadă de aproape trei ani ; și trebuie să spunem că lucrul ce se reține numaidecît din convorbirea cu ei este stupoarea în legătură cu cele întîmplate. Ca un trăsnet din cerul senin, așa ar fi căzut vestea despre neregulile grave descoperite în activitatea șefului de depozit, astfel că întrebarea pe care o pregătisem dinainte cu privire la părerea lor despre cauzele care au favorizat infracțiunile devine, pentru moment, inutilă. Ce cauze ? Nu credem — sîntem întrebați — că acordăm o atenție exagerat de mare lui Preoteasa ? Nu, și de aceea insistăm : n-a existat chiar nici un nor care să prevestească furtuna ?

Revenim la ambianța — bizară pentru un loc de muncă — pe care Preoteasa și-o crease la serviciu. Nu pretinde nimeni, firește, conducerii cooperativei cine știe ce cunoștințe de psihologie cu ajutorul cărora să-și cunoască colaboratorii după felul cum își așază dosarele pe birou, dar să mențină ordinea și o anumită sobrietate obligatorie în compartimentele de lucru ale unității este absolut normal. Și, de asemenea, e firesc să se întrebe : cu ce scop și cu ce cheltuială a transformat șeful de depozit într-un fel de casă de oaspeți aceste încăperi și cum se explică tendința lui nefirească și nelalocul ei spre extravaganță ? Ca să-și pună capul jos cînd cădea de oboseală, așa cum încerca președintele o scuză ? Din cîte știm, nu... săna curtea depozitului la cazma.

Dar să presupunem, pentru o clipă, că datorită meritelor sale deosebite (așa ne-a fost prezentat) i se puteau trece cu vederea toate acestea. În această situație trebuia să atragă atenția altceva. Gheorghe Preoteasa a fost cercetat de două ori pentru a justifica proveniența bunurilor cu care și-a înțesat curtea și cele două corpuri de casă — obiecte înșiruite pe patru pagini dactilografiate la un rînd și jumătate — și lucrul acesta, care se cunoștea, era de așteptat să facă mai atentă conducerea cooperativei. Se va spune poate, cum s-a și spus, dealtfel : bine, dar a justificat fiecare bănuț. Așa este, dar cum ? Preoteasa și alții ca el sînt în stare să „dovedească", la rigoare, că scot cinci recolte pe an de pe lotul în folosință sau că au primit pungi cu aur în dar de la Împăratul Roșu. Iar realitatea, care în parte era și ea cunoscută, pentru că cel cercetat nu se sfia s-o afișeze, să fie cu totul alta : mai exact, în momentul în care demonstra cu succes că e curat ca lacrima, mai deținea lei, dolari și aur nedeclarate de ordinul sutelor de mii de lei. Oricum, în ceea ce-l privește pe contabilul-șef Marin Bunea există motive să se creadă că știa mai multe decît alții despre adevărata față a lui Preoteasa pentru că el însuși a cumpărat o monedă de aur de la subalternul său. Dar „n-a văzut", „n-a auzit nimic", hipnotizat parcă de strălucirea aurului.

Deci, nimic care să tulbure liniștea depozitului. Dar controalele ? Concluziile acestora n-au semnat niciodată ceva deosebit. Șeful biroului control financiar intern al Uniunii județene a cooperativelor de producție, achiziții și desfacere Dîmbovița Iulian Ștefan, afirma însă, în discuția pe care am avut-o, că dacă controlul ierarhic operativ, pe care îl organizează și de care răspunde președintele, ar fi fost exercitat corect, putea să descopere și să stopeze, încă din faza de început, orice abatere de la normele financiare și economice. Și ar fi avut ce să descopere. Bunăoară, faptul că Preodusele" urmau să se vîndă la un preț mai mare decît prețul de achiziții, șeful de depozit achita diferența din buzunarul propriu. Cîteva mii de lei, din cînd în cînd, erau pentru el o sumă derizorie. Cu acești bani și cu documente false păstra el „prestigiul" unității, care trebuia, nu-i așa, să-și realizeze în chip „exemplar" sarcinile economice. Era suficient, era posibil, era obligatoriu să se descopere această practică și totul s-ar fi încheiat cu urmări mai puțin grave. Dar șeful de depozit a fost lăsat să-și vadă în liniște de treabă. Și și-a văzut !

Șapte sate știau că la depozitul din Răcari nu poți cumpăra nimic dacă nu-i dai lui Preoteasa partea lui (de regulă 5 lei în plus pentru un sac de ciment, 80 bani la un kg de tablă și 200 lei pentru fiecare metru cub de cherestea), [illegible]mația aceasta, anunțată parcă de o forță [illegible]fugă, a circulat numai în jurul comunei (cei mai mulți martori la proces au fost din comunele învecinate), ceea ce nu i-a permis să ajungă și la birourile cooperativei aflate la cîțiva pași de depozit. Asta i-a adus lui Preoteasa, după cum a declarat, un cîștig net de peste 220 000 lei.

Ar mai fi de discutat un aspect important privitor la acest caz. Preoteasa este descris de cooperativă în termenii cei mai elogioși, ca un funcționar plin de calități, în fine, un om pe care toți îl regretă și îl vor înapoi din moment ce caracterizarea scrisă pe care o semnează președintele și contabilul-șef se încheie astfel : *„...facem cunoscută dorința unanimă a colectivului de muncitori din cadrul depozitului, unde a muncit tov. Preoteasa Gheorghe, ca în cazul cînd acesta va fi condamnat să i se dea posibilitatea să execute pedeapsa la locul de muncă, unde va primi sprijinul și îndrumarea acestui colectiv de muncitori" (!!).* Cu alte cuvinte, dați-ne, vă rugăm frumos, infractorul înapoi. Ce ne facem fără el ? ! Preoteasa, în schimb, este mult mai puțin măgulitor în declarații cu privire la șefii lui, susținînd, între multe altele, că circa 12 000 lei din banii obținuți pe căi necinstite i-a cheltuit cu diverse mese organizate pentru conducerea cooperativei, iar alți 30 000 lei pentru cadouri. Că șeful de depozit avea o vădită înclinație pentru anturaj și mese îmbelșugate s-a văzut după modul în care își mobilase „apartamentul" de la serviciu. Între atîtea neadevăruri, spune Preoteasa și un adevăr ? Oricum, ar trebui atent verificate aceste declarații — ca să se înlăture orice dubiu.

Întrebările pe marginea faptelor petrecute la depozitul din Răcari și a împrejurărilor care le-au generat și stimulat nu se termină, așadar, aici. Ceva mister a fost și mai persistă, dar nu în ce-l privește pe Preoteasa personal, lar elucidarea lui intră în competența organelor specializate. Partea clară a lucrurilor ne permite să apreciem că este vorba de un caz de încălcare gravă a legii **cădit pe indiferența conducerii unității, pe neîndeplinirea atribuțiilor elementare și obligatorii de control,** pe încrederea oarbă acordată unui ins al cărui unic țel în viață era îmbogățirea peste măsură și cu orice preț. Un caz de amorțire vreme îndelungată a vigilenței, a spiritului de răspundere pentru bunul mers al activității.

Gheorghe MANEA

Priorităţi în economie: DEZVOLTAREA BAZEI DE MATERII PRIME ŞI ENERGETICE

PRODUCŢIA FIZICĂ — realizată integral, zi de zi!

LA CONŢEŞTI — BACĂU

Fiecare sondă săpată mai devreme asigură sporirea extracţiei de petrol

Satul Conţeşti din judeţul Bacău a devenit cunoscut de-abia în ultima vreme, mai bine zis de cînd pe colinele lui dinspre vărsarea Trotuşului au apărut primele turle de foraj. Aici a fost descoperit şi pus în valoare cel dintîi zăcămînt de ţiţei de mare adîncime din Moldova. Inginerul Mircea Refec, directorul Trustului petrolului Moineşti, aprecia că este un zăcămînt important, de mare putere, cu un debit constant, fapt ce a permis ca în acest an să se extragă o producţie de ţiţei şi gaze de două ori mai mare decît cea realizată în 1981. Motiv pentru care cei de la trust au declarat Conţeştiul zonă prioritară şi au concentrat aici mari forţe umane şi mecanice.

Am ajuns la Conţeşti tocmai în ziua în care oamenii maistrului Gheorghe Sima scoteau din adîncuri primele cantităţi de ţiţei la o nouă sondă. Sonda 4001, cum au denumit-o ei.

— Este sonda care deţine cele mai valoroase recorduri din secţie — preciza tînărul inginer Mircea Ştefan, omul care de fapt a început explorările în aceste locuri şi care acum conduce întreaga activitate de foraj de la Conţeşti. Toate operaţiunile tehnice care se cer făcute de la începerea forajului şi pînă la începerea producţiei — perforarea, introducerea echipamentului de fund şi cîte altele — au fost executate de brigada lui Sima numai într-o săptămînă, în loc de trei luni cum prevedea graficul.

— Ce înseamnă aceasta pentru producţie ?

— Cîteva mii de tone de ţiţei scoase mai devreme la suprafaţă. Dar, desigur, meritul principal revine sondorilor din brigada lui Constantin Popescu, care au forat-o.

Aflat de faţă, maistrul Constantin Popescu, care de patru decenii scormoneşte dealurile dinspre Zemeş, Tîrgu Ocna, Comăneşti căutînd „aur negru", ne-a spus pe îndelete cum, folosind sapele cu butoni inserţaţi, care au o productivitate de 5—6 ori mai mare decît cele cu role, şi un fluid îmbunătăţit a reuşit să încheie forajul la o adîncime de peste 4 200 metri în numai 7 luni şi 5 zile.

— Şi înainte cît dura săparea unei sonde de aceeaşi adîncime ?

— Cam un an şi jumătate.

Progresul este evident. De la specialiştii de pe platformă am aflat că toate celelalte sonde au fost săpate în acest mod, scurtîndu-se timpul la fiecare cu cîte 4—6 luni faţă de plan. Este rezultatul unui nou program de foraj, al unei noi tehnologii de lucru introduse de curînd în cadrul schelei. Toate cele opt formaţii de lucru de pe platforma Conţeşti sînt dotate cu instalaţii dintre cele mai moderne. În afară de faptul că au o putere mare, instalaţiile dispun de elemente de mecanizare şi mică mecanizare care uşurează efortul fizic al muncitorilor. În acelaşi timp se utilizează numai sape de foraj realizate într-o construcţie îmbunătăţită, cum sînt cele cu ştifturi şi diamante, ceea ce asigură o productivitate mărită. În acest mod au fost forate, cîştigîndu-se timp preţios, şi sondele 4 520, 4 521, ca şi 4 524, aflată în prezent în producţie, şi aşa se forează încă alte cinci sonde începute de curînd.

Discutînd mai departe despre sonda 4 001, am aflat că tot aici s-au înregistrat şi alte recorduri : este sonda cu cel mai scurt timp neproductiv (doar 129 de ore), iar de-a lungul întregii perioade de foraj nu s-a efectuat nici o reparaţie nepreväzută. Ca urmare, costul operaţiunilor a fost redus cu circa 4 milioane lei, obţinîndu-se în acelaşi timp însemnate economii de combustibil, energie electrică şi de diferite materiale. Am cunoscut cîţiva dintre realizatorii acestor recorduri : Gheorghe Zetu şi Gheorghe Alexa, sondori, Neculai Manea şi Grigore Spac — mecanici, Neculai Jigman — lăcătuş, Aurel Flancă — sondor-şef, mai toţi localnici. De remarcat că în luna octombrie sondorii de aici au forat 500 de metri peste plan.

În această vreme s-au construit pe colinele impînzite de sonde şi vii unul din cele mai moderne parcuri de depozitare a ţiţeiului, complet automatizat, o staţie pentru prepararea fluidului de foraj, o colonie muncitorească. Se află în plină construcţie o staţie de dezbenzinare, una de alimentare cu apă, una de evacuare a apelor reziduale care să-i ajute la buna desfăşurare a forajului şi a operaţiunilor de extracţie. Eforturile lor se concretizează în cele peste 200 tone de ţiţei şi circa 300 000 metri cubi de gaze pe care le extrag zilnic din adîncuri.

Şi în vreme ce de la extracţie se pompează mereu spre rafinăria din Borzeşti şi spre staţia de dezbenzinare de la Dofteana cantităţi tot mai mari de ţiţei şi gaze necesare economiei naţionale, specialiştii de la cercetare, sondorii explorează şi forează noi sonde de mare adîncime căutînd ţiţei. De pe acum există certitudinea că în anul care vine aici se va extrage o cantitate de ţiţei sporită. Ţiţei de calitate superioară, cunoscut de acum sub denumirea de ţiţei de Conţeşti.

Gheorghe BALTĂ
corespondentul „Scînteii"

INVESTIŢIILE — în funcţiune, la termenele stabilite!

Un apel al minerilor din Lupeni adresat furnizorilor de utilaje

În fiecare an, minerii din Lupeni au de înfăptuit un cuprinzător program de investiţii menit să pună în valoare noi zăcăminte de cărbune de cea mai bună calitate — cărbunele cocsificabil, atît de necesar industriei româneşti. Pentru sporirea producţiei de cărbune în viitorii ani, în prezent **se construieşte una dintre cele mai mari instalaţii de extracţie cu schip din ţară.** Două elemente sînt semnificative în ce priveşte dimensiunile ei : înălţimea turnului este de 100,5 metri, iar capacitatea de extracţie atinge 15 000 tone în 24 de ore.

Aşa după cum aveam să constatăm la faţa locului, atît la suprafaţă, cît şi în subteran, unde „corpul" instalaţiei coboară la o adîncime de 450 metri — aici se află două silozuri cu o capacitate de 1 200 tone cărbune fiecare — lucrează cu mult spor constructorii de la I.C.M.M. Petroşani şi muncitorii beneficiarului. Maistrul constructor Gheza Kiss era prezent cu 36 de oameni la lucrările de construcţie a unui planşeu pe care va fi montată prima maşină de extracţie multicablu. De la constructori aflăm că **toate utilajele şi instalaţiile aferente au sosit şi că lucrările se încadrează în grafice.**

Beneficiarul, direct interesat în execuţia rapidă şi de calitate a lucrărilor la această instalaţie de o mare complexitate tehnică, a constituit **o echipă proprie de montare a ghidajelor,** echipă condusă de tovarăşul Gheorghe Toma.

— Instalaţia de extracţie este unul dintre obiectivele importante ale planului nostru de investiţii, dar şi efectuarea la timpul prevăzut a celorlalte lucrări sînt în atenţia noastră — subliniază ing. Titus Costache, director al întreprinderii. Ne preocupă foarte mult realizarea şi depăşirea prevederilor de plan la lucrările de deschideri şi pregătiri ale frontului de lucru în cărbune. Datorită bunei organizări a muncii, introducerii unor metode perfecţionate de lucru şi a mecanizării unor lucrări de înaintare, la lucrările de deschideri planul la zi a fost depăşit cu 79 metri liniari, iar la pregătiri cu 1 403 metri liniari, ceea ce constituie o temeinică bază de realizare a planului de producţie pe trimestrul IV şi de pregătire a producţiei de cărbune pentru anul viitor.

După cum ne spunea ing. Ioan Cărăbaş, şeful biroului topografie, geologie-tehnic, **la lucrările de deschideri şi pregătiri a fost generalizată cu bune rezultate utilizarea prefabricatelor din beton.** În locul folosirii îndzidirii galeriilor cu boltari, se utilizează cu mult succes prefabricate din beton, montate cu o maşină specială, care face să crească productivitatea muncii şi să reducă mult efortul fizic. Un alt mijloc de sporire a vitezelor de lucru este creşterea numărului de combine de înaintare de la 3—4, cîte se foloseau în anii trecuţi, la 11 în prezent.

Planul de investiţii al celei mai mari mine de cărbune cocsificabil din ţară, care asigură în prezent o importantă cantitate de cărbune cocsificabil pentru industria metalurgică, este desigur amplu şi complex. În el sînt cuprinse şi o seamă de utilaje şi instalaţii de o deosebită necesitate în realizarea producţiei de cărbune prevăzute pentru acest an şi întregul cincinal. Iată de ce tovarăşul ing. Gheorghe Davidescu, director tehnic cu investiţiile din Combinatul minier Valea Jiului, adresează un apel tovărăşesc constructorilor şi furnizorilor de utilaje tehnologice pentru a le livra cît mai urgent instalaţiile contractate pentru acest an şi restante în prezent. Este vorba de patru complexe S.M.A. II, care trebuiau livrate — două pînă la 30 martie a.c. şi două pînă la 30 septembrie. Furnizorul, **Întreprinderea de utilaj minier Petroşani,** nu şi-a onorat însă obligaţiile : două instalaţii de foraj pentru degazare, la care trei termene de livrare stabilite, de la sfîrşitul anului trecut şi pînă în prezent, nu au fost respectate de către **Întreprinderea mecanică de maşini şi utilaje miniere Baia Mare ;** un complex pentru straturi groase de cărbune de 4—5 metri este aşteptat să fie livrat de către **Întreprinderea mecanică Timişoara,** 9 transportoare T 3 mai sînt de primit de la **întreprinderea „Unio" Satu Mare,** din cele 20 cite au fost prevăzute în contractul pe acest an, ce trebuiau să fie livrate pînă la sfîrşitul lunii septembrie.

Primirea în cel mai scurt timp a acestor utilaje ar contribui la sprijinirea eforturilor ce se fac la mina Lupeni pentru punerea în funcţiune a tuturor obiectivelor la termenele stabilite şi, implicit, la creşterea producţiei de cărbune cocsificabil.

Sabin CERBU
corespondentul „Scînteii"

PE SCURT, DE PE ŞANTIERE

● Sectorul Deva al Trustului de construcţii-montaj pentru industria minieră Cluj a înregistrat, în ultimele luni, un **reviriment puternic şi constant** în activitatea desfăşurată. Dovada cea mai grăitoare : avansul considerabil înregistrat pe şantierul obiectivului minier de la Coranda-Hondol şi de la Herepia. O menţiune : eforturile constructorilor pentru intensificarea ritmului de lucru pe şantiere trebuie sprijinite îndeaproape. Este necesară deci completarea parcului actual de utilaje de construcţii şi transport cu noi maşini în stare de perfectă funcţionare.

● Întreprinderea „Unio" din Satu Mare este **unul din furnizorii de bază pentru utilaje tehnologice** necesare noilor obiective din industria minieră. Astfel, pe ansamblul acestui an, unitatea sătmăreană trebuie să producă şi să livreze nu mai puţin de 30 000 tone de maşini şi echipamente. Majoritatea lor covîrşitoare au şi ajuns în posesia beneficiarilor, iar planul la zi de livrări a fost substanţial depăşit. Cu o precizare : **la o serie de sortimente s-au înregistrat restanţe destul de mari.** Concluzia : este necesar acum din partea colectivului acestei întreprinderi un efort stăruitor pentru recuperarea tuturor rămînerilor în urmă existente şi îndeplinirea ireproşabilă a contractelor încheiate, atît sub aspect cantitativ, cît şi sortimental.

● **Debut promiţător în producţie al noului abataj,** dotat cu complex mecanizat de susţinere şi tăiere, pus în funcţiune recent în sectorul I de la **Întreprinderea minieră Aninoasa.** Pînă în prezent, productivitatea muncii a fost depăşită cu peste o tonă de cărbune pe post.

● O serie de **rezultate pozitive în activitatea Întreprinderii miniere Urdari.** Astfel, volumul lucrărilor de deschidere de noi capacităţi este cu mult mai mare decît cel realizat în anul trecut şi superior prevederilor de plan. Contribuţia cea mai importantă au adus-o, în această privinţă, colectivele de la minele Rogojelu şi Albeni. Acum, important este ca **extinderea capacităţilor de producţie să se reflecte şi în creşterea corespunzătoare a cantităţilor de lignit extras şi livrat.** Pentru că există o mare şi nejustificată diferenţă între randamentele foarte bune ale minerilor din Rogojelu şi Albeni şi randamentul scăzut al celor de la Urdari.

● **Performanţe notabile la Uzina de utilaj minier Crişcior.** Direcţia de acţiune : **diversificarea gamei de utilaje, instalaţii şi echipamente miniere,** concomitent cu îmbunătăţirea parametrilor tehnici şi de calitate ai acestora. Au fost perfecţionate extractoarele de metal de pe benzile de transport, realizate instalaţii de protecţie a compresoarelor, îmbunătăţită funcţionarea vagonetelor de mină. Sînt rezultate care merită atenţie şi din partea altor furnizori.

Grupaj realizat de
Cristian ANTONESCU

Mari posibilităţi de economisire a energiei

(Urmare din pag. I)

deplină a resurselor combustibile rezultate din procesele de fabricaţie. Interlocutorii din cadrul combinatului ne prezintă ca o mare realizare faptul că gazul de furnal şi gazul de cocs se utilizează în proporţie de 97 la sută ; deci doar 3 procente ajung la faclă. Realitatea este însă că **proporţia de utilizare a gazelor s-ar putea apropia de 100 la sută, dacă la C.E.T. Galaţi s-ar realiza automatizarea procesului de preluare şi ardere a acestor resurse.** Soluţia se cunoaşte de mult, dar practic nu s-a făcut nimic pentru a fi şi aplicată ; **şi e vorba de posibilităţi reale de a se economisi circa 60 000 tone combustibil convenţional pe an !**

În aceeaşi ordine de idei, amintim că în ultimul timp combinatul a utilizat din ce în ce mai mult în scopuri proprii gazele combustibile refolosibile. În aceste condiţii s-au diminuat livrările de asemenea gaze către C.E.T. Galaţi. Dilema este : unde e mai eficient să fie consumate, unde se valorifică cu un randament superior — în combinat sau la C.E.T. ? Răspunsul trebuie să-l dea, firesc, Ministerul Industriei Metalurgice şi Ministerul Energiei Electrice, în urma unor studii concrete efectuate de institutele de cercetare specializate din subordinea ministerelor respective. Răspuns care trebuie dat cu atît mai grabnic cu cît la C.E.T. Galaţi se află într-un stadiu avansat de montaj încă două grupuri energetice, ale căror cazane sînt proiectate pentru a folosi în principal gaze refolosibile din combinat. Decizia trebuie bine cîntărită pentru că nu se poate admite un consum suplimentar de resurse energetice primare sub formă de hidrocarburi la producerea energiei electrice.

Cine stabileşte strategia recuperării energiei ? Cercetarea a oferit unele soluţii pentru alte resurse energetice refolosibile, cum sînt preîncălzirea combustibilului înainte de ardere, recuperarea căldurii aglomeratului feros ş.a. În anumite cazuri au fost elaborate şi proiecte de execuţie. **Proiecte însă care tot aşteaptă să fie cuprinse în programele de investiţii.** Alte probleme însă au fost prea puţin sau deloc cercetate, cum este, de exemplu, cazul recuperării căldurii fizice a produselor calde şi a capetelor de sleburi. Impresia generală este însă că **în combinat nu există o strategie bine definită a recuperării energiei refolosibile,** că această problemă nu este abordată frontal, cu toată hotărîrea, cercetătorii şi proiectanţii care au sarcina de a aduce soluţiile necesare abordînd numai temele care li s-au părut a fi mai importante.

În acest context, două idei, care au apărut în discuţiile cu specialişti din combinat, credem că trebuie luate în mod deosebit în consideraţie :

1) **Soluţiile de recuperare a energiei refolosibile, care au fost aplicate cu mai mult sau mai puţin timp în urmă, trebuie în continuare reevaluate, pentru a fi substanţial îmbunătăţite.**

2) Din inventarul efectuat în acest domeniu a rezultat că în combinat sînt extrem de multe locuri de unde rezultă resurse energetice refolosibile, în cantitate mai mare sau mai mică. Or, **numai pentru o mică parte s-au găsit şi s-au aplicat soluţiile de valorificare.**

Iată de ce, în concluzia investigaţiilor noastre, subliniem necesitatea ca o **„armată" de cercetători şi proiectanţi de cele mai diferite specialităţi (metalurgie, programarea fabricaţiei, transfer de căldură, construcţia de agregate energetice, construcţia de maşini electrice ş.a.), dar şi de producători de utilaje specifice şi de montori, sub o coordonare unică, să fie concentrată atît cît va fi nevoie pentru a analiza şi pune în aplicare cele mai potrivite soluţii în vederea creşterii randamentului energetic general în combinatul siderurgic gălăţean.** Ideile, soluţiile găsite şi verificate aici şi-ar putea afla un cîmp larg de aplicare în toate unităţile metalurgice sau cele în care funcţionează „sectoare calde".

Deocamdată să reţinem că, la „contul" resurselor energetice refolosibile întocmit pe baza anchetelor „Scînteii", Combinatul siderurgic din Galaţi „contribuie" cu un volum de asemenea resurse nevalorificate care echivalează cu consumul de energie primară al acestei mari unităţi industriale pe timp de 60 de zile.

CONTRASTE
Note economice

De la pierderi la beneficii

În toamna anului trecut, ministrul economiei forestiere şi materialelor de construcţii a atras sever atenţia conducerii Întreprinderii de materiale de construcţie din Satu Mare în legătură cu starea de ineficienţă „cuibărită" la una din unităţi — fabrica de cărămizi din Tăşnad. Alternativele erau limpezi : ori se rentabilizează producţia — şi activitatea fabricii îşi urmează cursul normal — ori nu se rentabilizează şi fabrica îşi încetează producţia.

Nimic mai firesc din perspectiva exigenţelor autogestiunii economico-financiare. Numai că puţini, chiar foarte puţini, erau cei care credeau în „minunea" rentabilizării în termenul impus, de nici o jumătate de an. Doi oameni — Aurel Moise, şeful fabricii de cărămizi, şi Ştefan Morvai, maistru — îndeaproape stimulaţi de conducerea întreprinderii sătmărene, au urmărit pe îndelete întregul flux tehnologic, notînd atenţi fiecare portiţă de risipă. Si nu mică le-a fost mirarea cînd au constatat că nu era vorba de „portiţe", ci de „porţi" uriaşe, prin care risipa trecea nestingherită. Cu răbdare ardelenească, au căutat cele mai eficiente soluţii de stăvilire a risipei şi au trecut la treabă. Prin forţele proprii ale întreprinderii au fost realizate şi montate recuperatoare ale aerului cald de la cuptorul-tunel, aer utilizat acum la încălzirea camerelor de uscare, la prepararea apei calde menajere (între 15 aprilie — 15 octombrie, centrala termică n-a mai funcţionat deloc !). Apoi, s-a modificat reţeta de fabricaţie, prin înglobarea sterilului carbonifer în masa ceramicii şi, în sfîrşit, s-a îmbunătăţit izolarea termică a tuturor instalaţiilor şi conductelor.

După atîtea măsuri, şi de data asta, nu mică le-a fost mirarea cînd au tras linie şi-au adunat : în nouă luni din acest an cheltuielile la 1 000 de lei producţie marfă au coborît vertiginos — de la 1 160 lei în perioada corespunzătoare a anului trecut, la 970 lei. Ceea ce echivalează cu un salt de la nerentabilitate la rentabilitate.

Deci se poate ! Felicitări ! Aşteptăm să consemnăm asemenea performanţe şi la alte fabrici de cărămizi din ţară care mai „bîjbîie" în căutarea de soluţii pentru rentabilizare. Experienţa colectivului din Tăşnad poate să le ofere cel puţin un punct de plecare. **(Viorel Sălăgean).**

Înapoi, de la groapa de gunoi!

În ultimul timp, la iniţiativa Comitetului municipal Bucureşti al P.C.R., lucrători ai Întreprinderii de recuperare şi valorificare a materialelor refolosibile şi organe de miliţie au controlat toate mijloacele de transport care aduc gunoi la rampele oraşului. Prilej cu care au fost oprite şi trimise înapoi, la întreprinderile de unde au plecat, nu mai puţin de 75 de autovehicule, încărcate cu peste 300 tone de resturi de materiale. Motivul returnării : pe lîngă gunoi, încărcătura conţinea o serie de materiale refolosibile : hîrtie, metal, mase plastice, textile. Materiale care, după ce au făcut un drum inutil, au trebuit sortate acasă, în curtea întreprinderii, şi predate acolo unde trebuie.

Bunăoară, autovehiculul 23-B-2360, de la Institutul de studii şi proiectări pentru îmbunătăţiri funciare, în ziua de 4 octombrie a venit la groapa de gunoi încărcat cu cizme de cauciuc uzate ; autovehiculul 23-B-6981, de la I.C.R.T.I.-Valea Cascadelor, a transportat, cale de circa 20 km, pînă la groapa Ochiul Boului, hîrtii şi cartoane refolosibile pe care ar fi trebuit să le predea la depozitul specializat, aflat mult mai aproape. Pentru motivul că a încercat totuşi să descarce o cantitate de circa o tonă de fier vechi în apropierea rampei de gunoi, şoferul Niţă Dumitru, de pe autovehiculul 22-B-2853, de la Autobaza 1 Titan, autocoloana 6, a fost amendat de organele de miliţie.

Ducîndu-se vestea despre acţiunea de verificare amintită, în ultimele zile transporturile de materiale refolosibile la groapa de gunoi s-au redus considerabil. Acţiunea însă continuă. Aviz deci celor ce ar încerca să încalce legea, aruncînd materialele refolosibile la gunoi. Pentru că nu ştim cum vor putea fi justificate consumurile inutile de carburant pînă la gropile de gunoi şi, înapoi, în curtea întreprinderii. **(Corneliu Cârlan).**

Întreprinderea de maşini electrice Bucureşti : Un nou lot de motoare este gata pentru a fi expediat beneficiarilor
Foto : **E. Dichiseanu**

MUREŞ

Importante economii de energie şi combustibil

Oamenii muncii din industria judeţului Mureş întîmpină Conferinţa Naţională a partidului cu noi şi importante succese în muncă. Preocupîndu-se în mod stăruitor de modernizarea tehnologiilor de fabricaţie, de conceperea şi realizarea unor noi instalaţii de recuperare a resurselor energetice refolosibile, ei au economisit, în perioada de la începutul anului şi pînă în prezent, 50 milioane mc gaze naturale, cantitate echivalentă cu necesarul de gaz metan al combinatului chimic din Tîrnăveni pe timp de 9 luni. Totodată, în contul economiilor realizate în principal pe seama eliminării mersului în gol al maşinilor şi utilajelor, cît şi extinderii iluminatului natural în halele de producţie, se înscrie şi cifra de 6 milioane kWh energie electrică, cele mai bune rezultate înregistrîndu-le întreprinderile „Electromureş", I.U.P.S. Reghin, Întreprinderea de geamuri şi Combinatul chimic din Tîrnăveni. **(Gh. Giurgiu, corespondentul „Scînteii").**

Anotimpul friguros se apropie

SĂ FIE URGENTATE LUCRĂRILE LA ADĂPOSTURILE PENTRU IERNAREA ANIMALELOR!

Se apropie anotimpul friguros cînd animalele vor trebui adăpostite în grajduri şi saivane. Iată motivul care ne-a determinat să ne interesăm în ce măsură au fost asigurate condiţiile necesare unei iernări corespunzătoare a animalelor în unităţile agricole din judeţul Braşov, judeţ cu un puternic sector zootehnic.

Din situaţia întocmită de serviciul de investiţii al direcţiei agricole rezultă că, la lucrările de construcţii-montaj, planul valoric pe cele nouă luni a fost depăşit. La prima vedere s-ar părea că lucrurile stau bine. Dar nu este aşa pentru că depăşirea planului valoric nu are acoperire în ce priveşte stadiile fizice ale lucrărilor. O analiză mai atentă ne arată că la un mare număr de obiective şi, din păcate, la cele mai importante, se înregistrează rămîneri în urmă faţă de termenele stabilite prin grafice. Dacă ne oprim la obiectivele noi prevăzute a intra în funcţiune în acest an şi care trebuie să contribuie la aprovizionarea cu carne şi lapte a judeţului — complexele de vaci de la Dumbrăviţa şi Ileni şi ferma de creştere a puilor de carne de la Rîşnov — rezultă că lucrările sînt mult întîrziate, că termenele de punere în funcţiune nu au fost respectate.

După scriptele încheiate, complexul de vaci de la Dumbrăviţa apare ca „predat" beneficiarului. În realitate, aici este încă mult de lucru. Ce s-a întîmplat ? La insistenţele constructorului — Trustul de construcţii industriale Braşov — beneficiarul a recepţionat lucrarea fără ca aceasta să fie gata. Văzîndu-se cu hîrtia în mînă, constructorul şi-a retras forţa de muncă de pe şantier, neexecutînd nici măcar remedierile necesare. De fapt, procedînd aşa, constructorul n-a urmărit altceva decît să-şi încaseze banii pentru o lucrare neterminată. Este o practică dăunătoare care nu trebuie admisă sub nici un motiv!

Într-o situaţie oarecum asemănătoare se află şi ferma de creştere a puilor de carne de la Rîşnov. Aici, termenul de predare al celor 4 hale stabilit pentru 30 octombrie nu a fost respectat decît parţial. Cu chiu cu vai s-au predat două hale. Cît priveşte celelalte două, situaţia lor pare, la ora actuală, fără ieşire. De ce ? Pentru că în momentul de faţă lipsesc unele din elementele componente ale bateriilor de creştere a puilor de carne, pe care unitatea producătoare, — „Tehnometal" Timişoara — nu le-a livrat la timpul respectiv. Situaţia pare greu de rezolvat, întrucît la ora actuală „Tehnometal" Timişoara nu mai fabrică tipul respectiv de baterii. De bună seamă, Ministerul Agriculturii trebuie să găsească o soluţie în timpul cel mai scurt.

Sub semnul incertitudinii se prezintă şi complexul de vaci de la Ileni. După expirarea termenului de 30 iunie, cînd trebuia să fie pus parţial în funcţiune, s-a stabilit ca termen de predare a întregului obiectiv 30 decembrie. Deşi pînă la scadenţă au mai rămas două luni, actualul stadiu fizic al lucrării nu oferă garanţie pentru finalizarea lor pînă la sfîrşitul anului. Aşa cum ne-a relatat tovarăşul Armin Lupaşcu, şeful serviciului de investiţii al direcţiei agricole, şi aici, cauza principală a întîrzierii lucrărilor o constituie modul defectuos în care şi-a desfăşurat activitatea şantierul din Făgăraş al Trustului de construcţii chimice din Cluj-Napoca, care, cu mici excepţii, nu a avut pe şantier, perioade lungi de timp, mai mult de 6—8 lucrători.

Sînt întîrziate lucrările şi la alte obiective zootehnice. Din cele 15 grajduri-plombă prevăzute a se construi în acest an în diverse unităţi agricole, se apreciază că vor fi terminate doar 5. Cauza ? Obţinerea cu întîrziere a aprobărilor pentru executarea acestora în soluţia stabulaţie fixă, în locul stabulaţiei libere, ceea ce a făcut ca deschiderea finanţării şi asigurarea documentaţiei să se facă abia în luna aprilie. La aceasta se adaugă lipsa forţei de muncă şi a materialelor şi, în cele din urmă, modul lent în care au lucrat constructorii.

O pondere importantă în volumul investiţiilor pe acest an în zootehnia judeţului Braşov o reprezintă lucrările de modernizare a fermelor de animale. Prevăzute a se executa în 33 cooperative agricole şi în 21 ferme ale întreprinderilor agricole de stat, aceste lucrări sînt menite să asigure condiţii mai bune de cazare, îngrijire şi hrănire a animalelor şi, implicit, să contribuie la sporirea producţiei de lapte şi carne. Din păcate şi la acest capitol lucrările sînt rămase în urmă. După părerea medicului veterinar Victor Popescu, director adjunct al direcţiei agricole judeţene, deşi unele construcţii se află într-un stadiu mai avansat, totuşi, nu pot fi date în exploatare din cauza neexecutării lucrărilor de alimentare cu energie electrică de către Întreprinderea de reţele electrice Braşov. Chiar şi în cazurile — nu puţine la număr — cînd materialele şi utilajele necesare, cum ar fi posturile trafo, au sosit de luni de zile pe şantiere, întreprinderea respectivă n-a urmărit să le monteze. Or, fără energie electrică nu se poate concepe o activitate normală în fermele de animale !

După cum s-a desprins din investigaţia întreprinsă, actuala stare de lucruri se datoreşte şi faptului că nu a existat o preocupare susţinută din partea direcţiei agricole, a consiliilor agroindustriale şi a consiliilor de conducere ale cooperativelor agricole pentru asigurarea documentaţiei şi obţinerea avizelor pentru deschiderea finanţării, pentru aprovizionarea tehnico-materială şi asigurarea forţei de muncă necesare şantierelor. Totodată, este cît se poate de evident că, dacă organele judeţene s-ar fi preocupat cu stăruinţă de soluţionarea la timp a problemelor care privesc construcţiile noi şi modernizările din zootehnie şi n-ar fi admis practicile ilegale care au dus la tărăgănarea lucrărilor, situaţia ar fi fost acum cu totul alta.

Recent, biroul comitetului judeţean de partid a analizat stadiul lucrărilor de investiţii în zootehnie. Cu acest prilej au fost stabilite măsuri care să conducă la intensificarea ritmului de lucru pe şantierele zootehnice. Printre altele, s-a stabilit să se treacă de îndată, acolo unde există condiţii, la finalizarea unor capacităţi de cazare, iar acolo unde acestea nu pot fi terminate pînă la sosirea timpului friguros, animalele să fie repartizate în alte adăposturi. S-a stabilit, de asemenea, ca grajdurile şi halele începute şi ridicate să fie acoperite şi închise neîntîrziat, pentru a fi protejate de intemperii şi pentru ca pe timp friguros să se creeze condiţii de lucru în interior.

Nici un efort nu trebuie precupeţit pentru recuperarea restanţelor şi terminarea unui volum cît mai mare din lucrările noi sau de modernizare din zootehnia judeţului. Esenţial este ca în această iarnă, cînd unităţile agricole au o balanţă furajeră mai bine echilibrată, să se asigure animalelor condiţii cît mai bune de cazare şi îngrijire, spre a se obţine spor uri importante la producţia de lapte şi carne.

Nicolae MOCANU
corespondentul „Scînteii"

FERESTRELE SUFLETULUI

În formarea omului nou, artei îi revine un rol de căpetenie, prin forța mesajului ei, prin calitatea de a stimula gîndirea, de a încălzi inima omului — trăsături ale creației adevărate, aceea despre care secretarul general al partidului arăta că „trebuie să fie originală, patriotică și umanistă...“ și, pentru aceasta, „să se bea numai din izvorul cu apa vie ce izvorăște din pămîntul udat cu sudoarea și sîngele înaintașilor...“.

Într-adevăr, creația literar-artistică trebuie „să ardă“ la temperatura la care munceste, creează și trăiește poporul nostru căci, așa cum atît de frumos scria Nicolae Labiș, „Trăim în miezul unui ev aprins / Și-i dăm a-nsuflețirii noastre vamă“. Aș îndrăzni să-mi spun și eu părerea — neautorizată — referitoare la arta plastică, bazîndu-mă pe o experiență acumulată ca urmare a posibilităților avute de a vizita mai toate marile muzee din țară, iar în ultimii 2 ani a tuturor expozițiilor deschise în București. Am considerat și consider expoziția de artă plastică o fereastră deschisă culorilor și imaginilor către armonie și frumos. Ori de cîte ori trec pragul unei expoziții sînt convins că autorul sau autorii îmi propun pentru meditație tot atîtea subiecte cîte opere expun și că autorul îmi lasă libertatea ca receptarea și trăirea emoției artistice s-o fac numai după ce am trecut opera sa prin sensibilitatea și personalitatea mea.

Desele vizite prin muzee și expoziții m-au convins că sînt opere de artă care de la primul contact cu ele îți fură privirea, te cheamă către ele, pentru combinația reușită a culorilor, regularitatea desenului, dar care, imediat ce părăsești sala, dispar din imaginație precum creta de pe tablă la trecerea buretelui. În schimb, sînt altele care, la contactul cu ele, te țin la distanță, vrînd parcă să-ți testeze sensibilitatea, pasiunea pentru armonie și frumos și abia după aceea, întocmai unei cărți, lasă să-i dai, filă după filă, să-i citești textul scris în culori și forme, ca după ce-i pătrunzi sensul și mesajul să lase descoperită o scînteie de geniu pusă într-o singură tușă, trasă cu inspirație și talent, și tocmai aceasta are harul să-ți fixeze definitiv imaginea operei pe care, apoi, o porți cu tine toată viața ca pe o icoană. În categoria creatorilor din al doilea exemplu aș enumera artiști precum Corneliu Baba, Ion Jalea, Marius Butunoiu, Sabin Bălașa, Constantin Piliuță, Vasile Celmare și mulți alții dintre minunații pictori și sculptori contemporani. În speranța descoperirii acestor icoane, acestor ferestre ale sufletului, rămînem veșnici căutători prin toată producția plastică necesară și utilă și ea, dar fără scînteia de geniu.

Este un adevăr verificat de viață că pasiunile comune apropie pe oameni și-i fac să se confeseze. Din acest adevăr am desprins concluzia că doi oameni care privesc aceeași operă de artă nu trăiesc emoții artistice comune, date de același element sau sens al operei. Să mă explic. Zăbovisem mai mult în fața unei **Marine**, eram secundat de un alt vizitator. Despărțirea de tablou a fost urmată de acest dialog :

— Am simțit un sentiment de bucurie dat de **trăinicia malurilor** de care se sfărîmă, val după val, forța oarbă a mării. Am înțeles că avem datoria să păstrăm curată și frumoasă această avere colosală : pămîntul nostru, al oamenilor.

— Mie mi-a reținut atenția — am replicat — **zbuciumul mării**, această forță diabolică a naturii căreia nu-i poți bănui limitele și puterea, jocul ei cu vaporul acela ridicat pînă la suspendare pe coama de val, ca apoi să-l lase hăului negru din afund și cu toată această forță vaporul își ține echilibrul, înaintează sigur către țintă și o face pentru că-i creația inteligenței umane. Acolo, la timonă, stau oamenii. Este deci o biruință a omului...

Aș dori să fac cîteva propuneri pe care personal le consider utile nouă, celor care trecem pragul expozițiilor de artă plastică.

Pentru orientarea și înțelegerea de către vizitatorul neavizat a operelor expuse se impune existența unui catalog complet care să prezinte autorul — autorii — operele expuse, genul și școala căreia îi aparțin. Dar să fie folosit un limbaj accesibil, orientativ, care să îndrume pașii, să îndemne inima și să nască curiozitatea, să contribuie la dezlegarea tainelor artei.

Un cuvînt de inimă creatorilor de frumos : Am dori ca atunci cînd vă așezați în fața șevaletului să faceți crochiul viitoarei opere ; încercați pentru un moment să fiți beneficiarul ei, concepeți-o la înțelegerea și gustul lui, căutați punctul comun și cînd ajungeți pe intersecția intereselor amîndurora, fără a coborî valoarea operei, folosind doar o tușă în plus prin care să-i dați sensuri și înțelesuri noi, dați-i viață pe pînză sau formă dimensională în spațiu. Noi, cei care vă privim cu dragoste și respect tablourile, statuile în marmură și bronz, înțelegem că munca artistică este grea, cere sacrificii, multă pasiune pentru a găsi cea mai adecvată trupchipare ideilor care vă frămîntă, mesajului pe care doriți să-l aduceți la lumină. Și, mi se pare, cea mai adevărată cale de a ajunge la sufletul și mintea noastră este de a porni de la realitate, de la viața poporului, de la frumusețile patriei noastre.

Cu mult timp în urmă, într-o sală de expoziție, am fost întrebat care sînt temele și subiectele preferate. Pe atunci nu mă preocupa tematica, însă astăzi o spun cu toată convingerea : întîi și-ntîi, izvorul limpede și răcoros al sufletului românesc, aceste plaiuri numite România din care erup, din adînc de timp milenar, spațiul mioritic și baladesc, înălțimile năzuite de meșterul Manole, primul nostru Icar, istoria acestui neam viteaz și, mai apropiat sufletului meu, aș dori să găsesc între ramele pînzelor **Bărăganul**, această cîmpie pierdută dincolo de orizont în formă de pîine, amirosind a azimă caldă, marea de spice în legănări marine sub flăcări solare, cum numai aici arde, oastea de săbii și sulițe ale lanurilor de porumb bătute pînă la roșu de brumele toamnei, sau prins un răsărit cînd fruntea soarelui se spală în bob de rouă și cînt de ciocîrlie, ori un apus de soare care scaldă în pulberi de aramă topită adîncurile spațiului, punînd cununa de foc pe fruntea îmbrobonată de sudoarea muncii a omului din cîmpie, om dur ca și vintoasele de-aici, însă mare meșteșugar în creșterea pîinii, știu ca pictorii au nevoie de multă lumină, or, aici, în Bărăgan, e atîta vîlvătaie care joacă în unduiri fără astîmpăr, e atît foc ce vine de sus că poate rivaliza cu acele flăcări care l-au ars și mistuit pe Van Gogh.

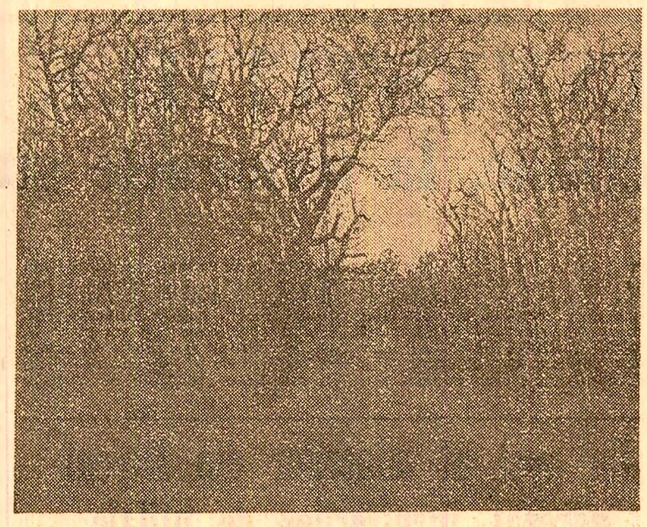

Ioan Andreescu : „Pădure desfrunzită“

Scrisori de la cititori

Un cuvînt specialiștilor în descifrarea și acordarea certificatului de calitate operelor de artă, criticilor de artă. Încerc de mult timp să descifrez „codul“ limbajului folosit în evaluarea operelor de artă plastică, să-i înțeleg sensurile. Știu că există un limbaj specializat cu ajutorul căruia se pune mai complet în valoare opera analizată, limbaj util specialiștilor, dar îndată ce-i scos din sfera specificului devine adesea intangibil, rece și greu de înțeles. Cu toate acestea e frecvent folosit la radio, TV și presă. Personal sînt convins că bogata noastră limbă dispune de suficiente cuvinte care pot înlocui cu succes termenii prea specializați, care pot da aceeași notă de plasticitate și frumusețe, dar făcînd înțelese mesajul și ideile, că se poate scrie simplu — nu simplist — că se pot formula judecăți de valoare de înaltă ținută științifică folosind limba literară, fără sofisticări inutile. O dovedesc scrierile academicianului Serban Cioculescu, ale lui Alexandru Piru, Ion Dodu Bălan, Pompiliu Marcea, Eugen Simion ș.a., o dovedesc cronicile lui Dan Grigorescu și Ion Frunzetti: deci se poate și-i folositor marelui public avid consumator de frumos să se scrie cu gîndul la el, la instruirea și formarea lui. Critica de artă — cu fața la public, iată ceea ce cred că se poate cere valorosilor ei reprezentanți de astăzi.

Ion ȚUȚUIANU
București

Expoziție de carte UNESCO

La Biblioteca centrală universitară din Capitală a fost inaugurată, miercuri la amiază, expoziția de carte UNESCO, organizată de forul cultural bucureștean, în colaborare cu Comisia Națională Română pentru UNESCO.

Expoziția reunește peste 500 volume — în limbi de largă circulație — din domeniile culturii, educației și învățămîntului, științelor sociale și științelor exacte.

La festivitatea de deschidere au participat oameni de știință, cadre didactice universitare, cercetători în diverse domenii de activitate, studenți, precum și un numeros public.

A asistat, de asemenea, Antonio Dias, directorul Diviziei UNESCO de educație și pregătire a personalului din învățămînt, reprezentant al directorului general al UNESCO.

Au rostit alocuțiuni Ion Stoica, director adjunct al Bibliotecii centrale universitare din Capitală, Iosif Tripșa, secretar de stat la Ministerul Educației și Învățămîntului, Franz Eberhard, directorul Centrului european al UNESCO pentru învățămîntul superior din București, și George Ciucu, președintele Comisiei Naționale Române pentru UNESCO.

Expoziția rămîne deschisă pînă la 6 noiembrie, inclusiv.

(Agerpres)

LA GALAȚI :

Colocviul despre arta comediei

Între 1—7 noiembrie la Galați se desfășoară cea de-a V-a ediție a *Colocviului despre arta comediei*, manifestare teatrală desfășurată în cadrul Festivalului național „Cîntarea României“. Organizat de C.C.E.S., A.T.M., Comitetul județean de cultură și educație socialistă Galați și Teatrul dramatic din Galați, la Colocviul despre arta comediei participă teatrele naționale din Iași și Cluj-Napoca, Teatrul de comedie, Teatrul „C. I. Nottara“, I.A.T.C., colective artistice din Constanța, Bîrlad, Botoșani și, bineînțeles, artiști din orașul-gazdă. Afișul spectacolelor include piese de Vasile Alecsandri, I.L. Caragiale, Teodor Mazilu, Vasile Rebreanu, Moliere, M. Bulgakov.

Ediția colocviului din acest an va avea ca temă de dezbatere : Virtuțile civice și estetice ale comediei.

CRONICA LITERARĂ

Profunzimea meditației lirice)*

A devenit aproape un reflex al exegezei fixarea unui poet într-o categorie de spirite legată de începuturile sale. Oricît s-ar reînnoi, oricît și-ar îmbogăți mijloacele de expresie, precum și reacția în fața lumii fenomenale, oricîtă cultură ar acumula, nu scapă de „osînda“ (de altminteri uneori avantajoasă) etichetărilor inițiale. La mijloc nu este, evident, decît o comoditate a criticii care nu se lasă ușor convinsă să-și revizuiască optica și să schimbe locul fișelor din sertarele așezate odată pentru totdeauna. Cazul evoluției poetice a lui Ion Brad este, în această privință, edificator. Luîndu-se după volume, precum **Cintecele pămîntului natal** (1956), **Cu timpul meu** (1958), apoi **Zăpezile de acasă** (1971), comentatorii poetului l-au încadrat, și nu fără dreptate, în categoria liricii ardelene clasice, sensibilă la fenomenele și seismele sociale, evocînd spațiul transilvan, mirific și fertil, încrîncenat sau tragic. Alăturarea de Al. Andrițoiu, Ion Horea, Aurel Gurghianu s-a produs aproape automat, ca și caracterizarea lor drept poeți htonici, în linia lui Goga, dar, odată eliminate traumele sociale și naționale din universul preferat, mai ales în direcția liricii pillatiene, a tipului de invenție logică, dezvoltînd adică o temă, un motiv și o viziune inițială și mai puțin tipului de invenție prin „deviație și substituire“, cum ar fi spus Tudor Vianu, ceea ce presupune schimbarea cursului meditației poetice, orientarea spre alte ținte datorate unui cuvînt sau unei imagini ce intervine premeditat dar mai ales spontan. Ion Brad, ca și colegii de generație și emulii ce i-am numit (la care s-ar putea adăuga, parțial, un Ștefan Augustin Doinaș), ar intra, prin urmare, în lirica românească pe porțile deschise de Alecsandri, Pillat, Voiculescu.

De cîtiva ani buni însă Ion Brad și-a reînnoit și diversificat scrisul, a scris romane, între care **Raiul răspopiților** și **Muntele catîrilor**, absolut remarcabile, o exegeză erudită și riguroasă despre Emil Isac, poet modern, încă insuficient valorificat de critica profesionistă, iar imprejurările biografice i-au deschis neasemuitele frumusețí ale Eladei, cu un atît de adînc ecou în conștiința umanității, din care poetul a extras viziuni și metafore de atîtea ori substanțiale, rafinate, surprinzătoare. Orizontul relativ local și localizat, de regulă datat istoricește, este sensibil lărgit, iar timpul trăit devine sentiment al timpului, categorie nu numai estetică, ci, în egală măsură, filozofică. Actualul volum, **Cartea zodiilor**, una din cele mai elocvente cărți de poezie din cîte am citit în ultima vreme, nu reprezintă desigur o ruptură cu vechea lirică a autorului, mai ales că jumătate din poeme, chiar diviziunea ce dă titlul culegerii, conține poeme într-un vers, amintindu-ne imediat de volumul din 1935 al lui Ion Pillat și reprezintînd experiența unei inteligențe artistice care a meditat mult la rosturile și specificul poeziei. Subintitulîndu-și ciclul „viitoare poeme“, Ion Brad își concepe aceste versuri fulgurante și gnomice, frînturi de gînduri pasagere sau persistente ca pe niște posibile nuclee generatoare de poezii anticipate. Frumusețea unora dintre ele este aptă să intre în competiție cu cele mai izbutite din menționatul ciclu pillatian : „**O iarnă în absența iubirii : cîntec alb ; Capcana fericirii ne prinde pădă sînt, dispar cu iarna ; Doar cînd lipsești se umplu-nțăperile de tine ; Ploaia-n ferești, tentaculele mării ; Cînd tac izvoarele — se-ntreabă marea... ; Sirenele mă-mbrățișează dar coada lor mă trage-n mări... ; Trecerea noastră, veșnicia Țării ; Copac în loc de codru, poetul solitar... ; Se mută soarele în spice : vară ; Cîți veniră ? Cîți trecură ? Tot mai sînt ? E tristă veghea ; La cumpăna apelor : o lacrimă-n stînga, o lacrimă-n dreapta.** Iată însă că, din chiar aceste exemplificări, imaginea poetului decorativ, extravertit, ni se pare insuficientă, chiar nedreaptă, căci ea se încarcă de meditații grele, de un ecou al profunzimilor spiritului, aparținînd unui elegiac reflexiv a cărui „cumpănă“ înclină, acum, mai degrabă spre Blaga. Putem susține chiar, fără echivoc, că cea mai însemnată parte a poemelor din volum respiră ambianța spirituală a autorului **Cumpenei apelor** și al **Verii de noiembrie**. Putem ilustra prin **Măcelul mieilor, Crinii, Implorație, Filozof, Lupii văzduhului, Satul de var, Ești încă vie** etc. Să exemplificăm : „Cîndva, între vară și toamnă, / Poezii le citeam țăranilor / Sub pomi încărcați... / Nu știu ce-au înțeles, ce-au văzut / Cu ochii lor ca prunele vinete. / În ispita cuvintelor / Bătrînii mei frați... / Și se părea că nu mă găsesc, că nu sînt / Viu și mort în fiecare cuvînt ? / Și-acuma, de unde, inima mea, să-i mai aduni ? / De ce tăceți, fraților pruni ? (Cîndva). Sau iată binecunoscuta manieră blagiană a sincopării și distorsiunilor din care, pînă la urmă, se reconstituie o tensiune a spiritului, egală și unitară tocmai prin finalitatea liberă, nepremeditata a stării sufletești, a sentimentelor, emoțiilor vibrante a căror importanță în poezie a prevăzut-o, încă în veacul al XIV-lea, un Guillaume de Machault : „Qui de sentement ne fait / Son dit et son chant contrefait“, ceea ce s-ar traduce astfel, într-o versiune liberă dar absolut fidelă : „Cine compune fără foc lăuntric trișează și ar fi mai bine să se ocupe de altceva“ (cititorul a observat, sper-răm, versul în stil arhaic al autorului francez). O poezie ca cea pe care o citățm în continuare exprimă, într-o sensibilitate modernă și într-un stil de aparent clivaj, o emoție puternică, neînfrînată : „Munte bolnav. Hemoragie de marmură / Detunături. Coloane de temple / Alte vertebre. Țăndări de oase stelare... / Zidite în voi / Timplele mele nu mai pot să contemple / Hecatombele — acestea / Mutate prea sus lîngă soare / O adiere de lună / Respiră zeii ? / Tremur în revoltă zadarnică / Înlănțuit / De stînca fulgerată a Ideii“ (Munte bolnav).

Cartea zodiilor ilustrează, prin fericite rezultate, o nouă virstă, a profunzimilor poeziei lui Ion Brad. Evoluția poetului poate deveni spectaculoasă, mai ales în măsura în care cu sensibilitatea, viziunea, orizontul și experiența sa artistică va lua și mai decis, pe cont propriu, destinul său poetic deja atît de convingător.

Pompiliu MARCEA

*) **Ion Brad : Cartea zodiilor, Ed. „Eminescu“, 1982**

CRONICA TEATRALĂ

O mare actriță și elevii ei *)

Scrisă pentru o cunoscută actriță italiancă, piesa **„Fluturi... fluturi“** de Aldo Nicolaj continuă să facă parte din repertoriul multor scene ale lumii, stîrnind sincere aplauze ori de cîte ori este jucată de mari actori.

Secretul acestei lucrări, obișnuită ca problematică, finisată în tonalități de cameră, cu citeva accente satirice îndreptate împotriva fugii de realitate, constă în faptul că are un rol, acela al eroinei principale, ce poate constitui și constituie dealtfel, prin numeroasele treceri de la o stare la alta, prin solicitarea permanentă a tuturor forțelor, prin tehnica surprizelor și a răsturnărilor de teatru bine stăpînite de autor, o adevărată ispită pentru o bună actriță.

Realizînd-o pe Edda, o sinteză abilă și inteligentă a Emmei Bovary, celebra eroină a lui Flaubert, și a Doamnei Warren, din piesa ce-i poartă numele de G.B. Shaw, Aldo Nicolaj a oferit un cîmp larg de investigații pentru o mare interpretă, pentru că nu este ușor să joci rolul unei femei în vîrstă care nu s-a dat în lături de la nimic pentru bani și acum, după o viață întreagă de compromisuri, încearcă să-și făurească cu disperare un trecut glorios și plin de succese, trăind însă brutal sfîșierea acestor iluzii de către fiul ei pe care l-a părăsit fără milă cu 23 de ani în urmă. Și tocmai faptul că rolul solicită și pretinde măiestrie și atitudine a făcut ca această piesă să se joace și la noi în țară, la Constanța în 1970/71, la Reșița în 1975/76, la Națională craiovean în stagiunea trecută și acum la Teatrul Foarte Mic din Capitală.

Evitînd particularizarea cazului Eddei, dar în același timp ocolind și o generalizare prea evidentă, regizorul **Cristian Hadjiculea**, dar mai ales **Olga Tudorache**, interpreta rolului principal, au descoperit cele mai potrivite mijloace pentru a sublinia condamnarea compromisurilor și a fugii de realitate, condamnarea dezumanizării provocate de goana după bani. Organizînd aproape întregul spațiu al Teatrului Foarte Mic în încăperea mucegăită, fără aer și plină cu mobile eteroclite, scenografa **Adriana Leonescu** a reușit să sugereze, prin decorul ei, o perfectă corespondență între universul exterior și cel interior al eroinei, lucru continuat cu multă abilitate și în costumele realizate de **Wanda Boveanu**. Și acest spațiu, la fel cu costumele, sînt electrizate de prezența și jocul Olgăi Tudorache, desfășurat pe una dintre cele mai largi palete din care nu lipsesc nici notele grotești și nici tandrețea copilărească. Ceea ce este însă cu adevărat extraordinar este modul în care Olga Tudorache a rezolvat subtila dialectică a relației **impresionare autentică — detașare lucidă și critică** față de eroină, îndeosebi atunci cînd trece brusc de la înflăcărarea amintirilor la calculul rece și meschin. Și este suficient să amintim de raporturile ei cu servitoarea Foca (un rol de autentică dificultate rezolvat inteligent și nuanțat de **Carmen Tănase**, studentă, anul III, I.A.T.C. „I. L. Caragiale“), ce trec în permanență de la afecțiune la poruncă disprețuitoare, pentru a nu mai vorbi despre raporturile cu Elio (fiul ce nu-și dezvăluie de la început identitatea, jucat cu măsură și exactitate de **Radu Duda** (de asemenea student), în care entuziasmul nu împiedică suspiciunea, ba chiar și perchezitia buzunarelor făcută cu sadică satisfacție.

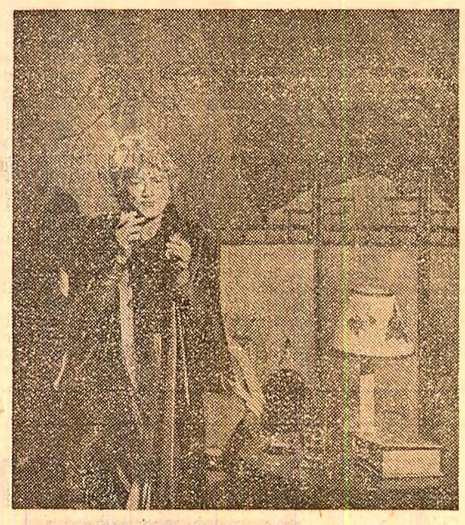

Găsind un desăvîrșit echilibru între construcția calculată a rolului și finețea trăirii, între condamnarea și înfierarea personajului și bucuria jocului, Olga Tudorache ne uimește încă o dată prin măiestria cu care trezește admirația pentru actul creator fără să ne-o facă apropiată pe eroină și fără să stîrnească compasiune pentru situația ei. Schimbările bruște de ton sau de atitudine devin avertismente și orice început de înduioșare sau participare afectivă din partea spectatorilor se transformă pe dată în dispreț.

„Fluturi... fluturi“ de Aldo Nicolaj oferă o nouă pildă a felului în care profesoara Olga Tudorache știe să-și ajute elevii să treacă mai repede pragul uceniciei. Și acum, la fel ca și la premiera piesei lui Paul Zindel, **„Efectul razelor Gamma asupra anemonelor“**, actrița-pedagogă este alături de studenții ei.

Ileana BERLOGEA

*) „Fluturi... fluturi“ de Aldo Nicolaj la Teatrul Foarte Mic.

tv

PROGRAMELE 1 ȘI 2

10,15 Muzică populară
În jurul orei 10,30 — Transmisiune directă : Solemnitatea semnării documentelor oficiale româno-elene
Muzică populară
11,00 Telex
11,05 Școala contemporană : Mijloace de învățămînt în lecție. Documentar
11,25 Film serial „Lumini și umbre“
12,15 Pași de viață lungă
12,45 Cîntece vechi și noi din Maramureș
13,00 Închiderea programului
16,00 Telex
16,05 Profesiunile cincinalului. Mineritul la întîlnirea cu tehnica modernă
16,25 Stadion
17,00 Studioul tineretului
18,00 Închiderea programului
20,00 Telejurnal
20,20 Carnet electoral
20,30 Actualitatea economică. Sub semnul îndeplinirii obiectivelor economice prioritare. Acțiuni hotărîte pentru transpunerea în viață a măsurilor stabilite la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R.
20,45 Serial științific : „Corpul uman“
21,10 Meridianele cîntecului
21,40 Dezbateri culturale. În întîmpinarea Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român. Teatrul cu fața spre public (II)
22,00 Telejurnal

PROGRAMUL 2

20,00 Telejurnal
20,20 Carnet electoral
20,30 Concertul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii. Festival Beethoven. Solist : Li Mingiang — R.P. Chineză
22,00 Telejurnal

PENTRU AFIRMAREA IDEOLOGIEI REVOLUȚIONARE ÎN CONFRUNTAREA CONTEMPORANĂ DE IDEI

UMANISMUL
— o nobilă concepție supusă mistificărilor în societatea occidentală

Temă veche, mereu actualizată însă, umanismul constituie un fel de „călcîi al lui Ahile“ în confruntările actuale de idei. Pentru că, de-o parte, este greu, dacă nu imposibil, să se extragă din multitudinea de teorii care circulă în lumea capitalistă, autointitulîndu-se umaniste, o concepție umanistă. Ceea ce, cu destulă iscusință, se proclamă, aici, umanism apare mai degrabă ca un amalgam de „umanisme“ specifice, reflectînd o gamă variată de interese economice, politice, ideologice, sau de proiecte teoretice destinate să justifice mobiluri economice și politice adesea inumane, prin aspirații umaniste mistificate sau inventate. De altă parte, deși vulnerabilitatea acceptării temei pentru diferite curente reacționare este resimțită din plin, problemele pe care le implică o reflexie umanistă nu pot fi evitate astăzi de nici o ideologie, de nici un partid politic sau clasă socială.

Dar tendința de a specula vulnerabilitatea și chiar de a o transforma dacă se poate în atu este de asemenea veche. Conform unei devize, împrumutată din alte sfere, potrivit căreia „cea mai bună apărare este atacul“, propaganda capitalistă dezbate teme umaniste cu o ciclicitate invers proporțională cu cea în care evoluează sistemul social-economic capitalist. Dacă creșterea economică găsește noi debușee, frecvența unor astfel de teme scade și, dimpotrivă, dacă criza se instalează, nu numai că ele revin, dar sînt și propulsate cu forța unei avalanșe.

Întotdeauna propaganda sau ideologia burgheză au speculat teme științifice sau filozofii, folosindu-se de ambiguitatea unor noțiuni ori de caracterul limitat al adevărului științific. Astăzi însă, propaganda occidentală se servește copios, inclusiv de criticile cele mai acerbe la adresa sistemului capitalist atît prin disimulare, cît și prin remitizarea unor domenii ale antropologiei.

Este o realitate evidentă că în societățile moderne tehnica și tehnologia s-au instalat în avangarda acțiunii umane. În societatea capitalistă asistăm însă la tendințe de a utiliza tehnica nu numai în beneficiul dezvoltării economice, ci și în scopuri apologetice sau al exercitării unei opresiuni mai disimulate, dar nu mai puțin violente, asupra cetățeanului. Această situație l-a determinat pe filozoful Karl Jaspers să ne avertizeze asupra pericolului ce-l reprezintă, **acum**, „oamenii din Neandertal ajutați de tehnică“ și aparatul ultratehnicizat de opresiune socială de care ei se folosesc. *„În fața primejdiei existente pentru toți de a fi înghițiți de acest aparat, nu există scăpare. Astăzi este imposibil nu numai din punct de vedere moral, ci și faptic să te retragi în singurătate, în păduri sau în pustiu ; nu există posibilitatea emigrării în alte ținuturi, pentru a întemeia, acolo, o societate mai bună“.*

Ce perspective rămîn omului și umanismului într-o societate care pentru a supraviețui are nevoie de tehnici din ce în ce mai sofisticate de manipulare, de anihilare a proiectelor care i se opun? E adevărat că asemenea tehnici au avantajul de a disimula represiunea și de a întreține aparența respectării „libertăților umane elementare“. Unui astfel de sistem îi sînt însă, în fond, străine temele fundamentale ale umanismului, el nu dorește omul intuit de umaniști, ci tinde să-și fabrice unul pe măsură. J. Ellul sublinia în acest sens că ne aflăm într-un deceniu în care *„apare mai clară decît oriunde absența finalității : ne găsim pe punctul de a putea manipula genetic, chimic, electric omul, exact cum dorim, dar nu știm, în mod strict, ce vrem“.*

Riscurile generate de folosirea noilor achiziții tehnice într-o societate care conservă existența claselor sociale antagoniste sînt incalculabile. Dealtfel, toate ororile reale sau potențiale în epoca modernă sînt aceleași, ca gen, cu cele care s-au produs în întreaga istorie a luptei de clasă, numai că ele au fost limitate de precaritatea mijloacelor tehnice disponibile la datele respective. Astăzi, această limitare tinde să dispară pe măsura perfecționării tehnologiilor moderne.

Fără îndoială că Herman Müller, laureat al Premiului Nobel, are dreptate cînd afirmă : *„Dacă omul obișnuit nu poate cel puțin să înțeleagă ceea ce descoperă savanții, dacă nu poate să ajungă la inteligența tehnicilor de care se servește astăzi, dacă el nu poate să ia parte conștient la marea întreprindere umană și să-și găsească satisfacția de a juca un rol constructiv, el va cădea în situația unei simple rotițe din ce în ce mai puțin importante, va ajunge o simplă serie într-o vastă mașină“.* Dar adevăratele necesități și scopuri umane nu pot fi găsite în cîmpul tehnicii aservite unei societăți care se întemeiază pe inegalitate, discriminare și exploatare. În capitalismul contemporan, omul a ajuns în situația paradoxală în care, din ce în ce mai apt să examineze și să „fabrice“ propria sa devenire, este tot mai puțin capabil să răspundă la problemele pe care le pune această devenire. El nu poate găsi o semnificație nici în univers, nici în propria sa viață și, în consecință, nici în societate. Insignifianța *taților și disperați din momentul în care societatea, accidentele, suferințele sau chiar impasurile în care îl antrenează o orientare pe termen scurt pune probleme pe termen lung, în momentul în care vanitățile pletorice de a avea deschid problemele lui a fi“* (Jean Fourastié).

Una din cauzele acestei situații o dezvăluie J. Ellul : *„creșterea tehnică s-a produs în funcție de ea însăși și conform cerințelor propriilor sale procese ; n-a fost condusă de o intenționalitate clară a omului apt să o dirijeze. Omul nu a inventat acolo unde ar fi fost cu adevărat necesar“.*

O societate „superrațională“ se dovedește irațională în chiar temeiurile sale, întrucît se fundamentează deși între timp societatea capitalistă a evoluat sub aspect economic, ceea ce ar fi impus îmbogățirea autentică a concepției despre umanism, mai cu seamă în dimensiunile sale practice. Cum acest lucru nu s-a întîmplat, din schemele și preocupările sale a dispărut... omul viu, rămînînd doar umbra sa conservată de reprezentări depășite.

Umanismul burghez este astăzi o ideologie îmbătrînită din care ceea ce a rămas mai important este nostalgia vitalității de început. Pe care încearcă să o reciștige, păstrîndu-se în aceleași limite teoretice de la sfîrșitul veacului al XVIII-lea, dar perfecționîndu-și radical mijloacele. Distanța dintre mitul omului și realizarea practică a umanismului poate fi acoperită însă numai printr-o revoluție socială cu care civilizația occidentală este debitoare în fața istoriei. Ceea ce ideologii occidentali numesc, adesea cu emfază, om apare ca o noțiune în spatele căreia se află realitatea cea mai diversă cu putință, și care poate fi reflectată de acest termen generic doar cu o lejeritate filozofică aproape de irresponsabilitate. Om înseamnă astăzi, în lumea capitalistă sau dependentă de ea, magnatul față în față cu muncitorul transformat în mașină ; tehnocratul alături de naivul alegător provincial; politicianul „profesionalizat“ în fața mulțimilor amăgite ; omul alb, turist fără griji al secolului XX, și omul de culoare, încercînd să-și regăsească originalitatea răpită ; militarul, alături de arme inspăimîntătoare, față-n față cu ceilalți — victimele sale potențiale ; incorigibilul mic-burghez, încrezător în confort și politică, față-n față cu teroristul criminal ș.a.m.d. Iată doar o parte din șirul aproape nesfîrșit al opozițiilor ce sfîșie lumea în capitalismul contemporan.

Or, problema fundamentală a unui umanism real constă în **a reda omului unitatea sa esențială, în a-l scoate din șirul opozițiilor traumatizante și a-i deschide calea afirmării libere și creatoare**, dincolo de orice limitare străină de natura sa. Pentru că unui sistem social-politic opresiv, ca și unui sistem tehnicist, omul nu-i poate opune... ideea de om, ci forța sa creativă întreagă, conținînd arma umană cea mai eficace — invenția socială capabilă să-l facă pe om stăpîn al propriei sale condiții umane. Mitul omului trebuie să cedeze în favoarea realizării practice a umanului.

Un asemenea umanism este umanismul nostru revoluționar, ce-și lărgește constant orizonturile teoretice și își dezvoltă virtualitățile practice în societatea noastră socialistă. Efectele unei asemenea treceri, de anvergură istorică, sînt perceptibile deja în realizările prezentului nostru, dar își vor dezvălui integral forța conjugată într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, pe măsura dezvoltării complexe, multilaterale a societății socialiste.

Ideea centrală a acestui umanism, devenit practică politică nemijlocită, **o constituie formarea omului nou**. Omul nou nu este însă o simplă ficțiune ideologică, așa cum este receptată această idee în propaganda anticomunistă. Trăsăturile omului nou, deși pot fi anticipate în ideologia sau imperativele morale, se dezvăluie prin studiul atent și aprofundat al tendințelor reale din evoluția indivizilor sau grupurilor umane într-o societate a cărei bază obiectivă, materială, a fost transformată radical. Pentru că umanismul revoluționar este, înainte de toate, receptiv la noile achiziții științifice și la evoluția aspirațiilor și comportamentului marilor mase umane. Aici, în sfera creativității proprii personalității umane, aici, în acest inepuizabil laborator care este viața socială, se prefigurează trăsăturile omului viitorului.

Apariția unei noi calități umane este condiționată atît de declanșarea și desăvîrșirea unor procese de transformare structurală a societății, dar și de inovarea vieții umane nemijlocite, de constituirea unor noi tipuri de relații umane în care oamenii se descoperă și se realizează reciproc. Umanismul devine astfel o strategie a dezvoltării conștiente a societății ; el nu mai este o critică sau o apologie a destinului uman, ci înseamnă asumarea practică a acestui destin, constituirea unei strategii de realizare practică a umanului în toate sferele vieții sociale.

În societatea noastră omul nou nu este un simplu slogan politic, ci o **necesitate obiectivă**. De aceea, pentru societatea noastră formarea noii conștiințe, dezvoltarea multilaterală și valorificarea ei integrală în existență și dezvoltarea vieții sociale — așa cum sînt prefigurate în documentele partidului nostru — constituie o aspirație care conferă demnitate epocii pe care o trăim.

Nicolae LOTREANU

Tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU

Secretar general al Partidului Comunist Român, Preşedintele Republicii Socialiste România

Survolînd teritoriul Republicii Socialiste România, în drum spre patrie, după vizita mea în statul Kuweit, vă adresez dumneavoastră şi oamenilor muncii din Republica Socialistă România urările mele cele mai bune.

Vă doresc succese în continuare în construirea socialismului, în întărirea păcii şi securităţii internaţionale.

PAL LOSONCZI

Preşedintele Consiliului Prezidenţial al Republicii Populare Ungare

Excelenţei Sale NICOLAE CEAUŞESCU

Preşedintele Republicii Socialiste România

Survolînd teritoriul ţării dumneavoastră prietene, este o mare plăcere pentru mine să transmit Excelenţei Voastre calde salutări şi cele mai bune urări de sănătate personală, iar poporului român prieten progres şi prosperitate.

Colonel MOAMMER EL GEDDAFI

Conducătorul Marii Revoluţii de la 1 Septembrie al Jamahiriei Arabe Libiene Populare Socialiste

Primire la C. C. al P. C. R.

Miercuri, tovarăşul Petru Enache, membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., a primit delegaţia ziarului „Renmin Ribao", organ central de presă al C.C. al Partidului Comunist Chinez, condusă de Di.. Jicang, redactor-şef adjunct al ziarului.

În cadrul întrevederii au fost evocate relaţiile de prietenie şi colaborare dintre partidele şi poporele celor două ţări, au fost înfăţişate preocupările actuale ale oamenilor muncii pentru traducerea în viaţă a obiectivelor construcţiei socialiste. A avut loc, de asemenea, un schimb de informaţii cu privire la activitatea presei din cele două ţări, la sporirea contribuţiei acesteia la cunoaşterea reciprocă, dezvoltarea prieteniei şi colaborării dintre popoare.

La întrevedere a fost prezentă Kang Daisha, consilier la Ambasada R.P. Chineze la Bucureşti.

CRONICĂ

Prin Decret prezidenţial, tovarăşul Dumitru Popa se eliberează din funcţia de ministru al construcţiilor industriale.

Tovarăşul Ion Petre se numeşte în funcţia de ministru al construcţiilor industriale.

Tovarăşul Ferdinand Nagy se numeşte în funcţia de ministru secretar de stat la Ministerul Agriculturii şi Industriei Alimentare.

Tovarăşul Ion Albuleţu se numeşte în funcţia de ministru secretar de stat, şef al Departamentului pentru contractarea, achiziţionarea şi păstrarea produselor agricole.

Tovarăşul Gheorghe Cazan se eliberează din funcţia de adjunct al ministrului industriei uşoare şi se numeşte în funcţia de ministru secretar de stat la Ministerul Comerţului Exterior şi Cooperării Economice Internaţionale.

Tovarăşul Silviu Curticeanu se eliberează din funcţia de secretar prezidenţial şi al Consiliului de Stat.

Tovarăşul Dumitru Apostoiu se eliberează din funcţia de preşedinte al Consiliului Legislativ şi se numeşte în funcţia de secretar prezidenţial şi al Consiliului de Stat.

Tovarăşul Ilie Cişu se eliberează din funcţia de adjunct al ministrului muncii.

Cronica zilei

La Bucureşti au început, miercuri, lucrările celei de-a IX-a sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-canadiene pentru promovarea comerţului şi cooperării economice.

Cele două delegaţii, conduse de Alexandru Roşu, ministru secretar de stat la Ministerul Comerţului Exterior şi Cooperării Economice Internaţionale, şi J. Gibson, asistent al subsecretarului de stat pentru relaţii externe al Canadei, examinează stadiul relaţiilor economice şi al schimburilor comerciale dintre cele două ţări, posibilităţile şi căile lărgirii în continuare a acestor relaţii în avantajul reciproc.

La lucrările comisiei la parte Peter McLaren Roberts, ambasadorul Canadei la Bucureşti.

★

La Bucureşti a fost semnat, miercuri, Protocolul de colaborare între Radioteleviziunea română şi Radioteleviziunea siriană. Documentul prevede schimburi bilaterale de natură să intensifice relaţiile dintre cele două organisme de radio şi televiziune.

Au participat Ilie Rădulescu, director general al Radioteleviziunii române, delegaţia Radioteleviziunii siriene, condusă de Khouder Ameran, director general adjunct, care efectuează o vizită în România, membri ai Ambasadei Republicii Arabe Siriene la Bucureşti.

VIZITA OFICIALĂ DE PRIETENIE A PRIMULUI MINISTRU AL REPUBLICII ELENE, ANDREAS PAPANDREU

Primul ministru al Republicii Elene, Andreas Papandreu, a vizitat, miercuri, **Întreprinderea de avioane din Bucureşti.**

Oaspetele a fost însoţit în această vizită de tovarăşul Gheorghe Oprea, prim vicepremier-ministru al guvernului. Au participat, de asemenea, persoane oficiale care-l însoţesc pe premierul elen.

Vizita la această reprezentativă întreprindere constructoare de avioane a prilejuit înaltului oaspete cunoaşterea celor mai noi realizări ale acestei importante ramuri a economiei româneşti, progresele înregistrate de întreprinderile de profil în fabricarea unor aparate de zbor din ce în ce mai moderne, mai perfecţionate, mai competitive.

La sosire, premierul grec a fost salutat de Stelian Teodorescu, adjunct al ministrului industriei construcţiilor de maşini, Teodor Zamfirescu, director general al Centrului naţional al industriei aeronautice române, Nicolae Gugui, directorul întreprinderii.

A fost vizitată la început hala de fabricaţie a avioanelor BN 2 (Islander) cu 10 locuri, care pot fi adaptate, în funcţie de solicitări, pentru diferite utilizări — transport de persoane sau mărfuri, activităţi agricole, sanitare. Gazdele precizează că se execută diverse variante ale avionului BN 2, echipate cu motoare de diferite puteri sau cu turbopropulsor, care se remarcă prin calităţi deosebite de zbor şi consum redus de carburanţi. Sînt prezentate în continuare, pe o platformă din incinta întreprinderii, cele mai noi modele de aparate de zbor realizate în unităţile din Bucureşti, Braşov, Craiova, printre care se remarcă diferite tipuri de avioane de transport, de pasageri, de sport, de şcoală şi antrenament, elicopterele I.A.R. 316 şi I.A.R. 330, planoare şi motoplanoare.

Premierul Andreas Papandreu examinează cu atenţie aparatele, se interesează de caracteristicile tehnice şi performanţele lor.

De un interes deosebit s-a bucurat primul avion din seria Rombac 1-11, realizare de prestigiu cu care industria noastră aeronautică a dat un semnificativ examen de maturitate creatoare. Oaspetele urcă la bordul aeronavei, cere detalii despre principalii săi parametri constructivi, despre procesul de integrare a fabricaţiei acestui avion de pasageri.

S-au vizitat apoi halele în care se desfăşoară montajul celorlalte aeronave din seria Rombac, unde reţin atenţia, ca şi în celelalte secţii vizitate, caracteristicile funcţionale ale capacităţilor construite, care permit realizarea unor produse de înaltă complexitate tehnică, pe baza aplicării celor mai moderne tehnologii de lucru.

În finalul vizitei, a avut loc o demonstraţie de zbor cu cîteva din avioanele prezentate — motoplanorul IŞ 28 M.A., avioneta I.A.R. 28 M.A., avioanele I.A.R. 823, I.A.R. 825, I.A.R. 93 şi I.A.K. 52. Cu acest prilej au fost evidenţiate practic calităţile de zbor ale aparatelor realizate de industria românească, caracteristicile şi performanţele atinse în exploatare.

Premierul elen a felicitat călduros pe piloţii care au efectuat demonstraţia de zbor, pe toţi cei ce au contribuit la realizarea acestor avioane.

★

Primul ministru al Republicii Elene, împreună cu celelalte persoane care-l însoţesc în vizita în ţara noastră, a vizitat, în aceeaşi zi, Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România. La sosire erau prezenţi Ion Gâleteanu, secretar de stat la Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste, şi prof. dr. Florian Georgescu, directorul muzeului.

În expoziţia „Dovezi ale dragostei, înaltei stime şi profundei preţuiri de care se bucură preşedintele Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu, ale amplelor relaţii de prietenie şi colaborare dintre poporul român şi popoarele altor ţări", oaspeţii au luat cunoştinţă cu interes, prin intermediul numeroaselor exponate aflate aici, de activitatea neobosită pe care o desfăşoară tovarăşul Nicolae Ceauşescu în fruntea partidului şi statului nostru pentru propăşirea continuă a României socialiste, ca şi pentru întărirea şi dezvoltarea relaţiilor sale cu ţări de pe cele mai diferite meridiane ale globului, între care şi Republica Elenă.

După ce au parcurs expoziţia „Preşedintele Nicolae Ceauşescu şi pacea lumii", în care sînt prezentate pe larg eforturile susţinute depuse de şeful statului român pentru împlinirea acestui mare ideal al popoarelor, oaspeţii au fost invitaţi să viziteze „Columna lui Traian", emoţionantă cronică în piatră a începuturilor formării poporului român. Cu acelaşi interes a fost vizitat tezaurul istoric, care reuneşte piese de o deosebită valoare artistică şi documentară, mărturie a vieţuirii de milenii a poporului român pe aceste meleaguri, a remarcabilului său geniu creator.

Primul ministru al Republicii Elene a semnat în cartea de onoare a acestui prestigios locaş de cultură, sub următoarele cuvinte: „Deşi scurtă, vizita la Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România a fost impresionantă".

Depunerea unei coroane de flori

Miercuri dimineaţa, primul ministru al Republicii Elene, Andreas Papandreu, a depus o coroană de flori la Monumentul eroilor luptei pentru libertatea poporului şi a patriei, pentru socialism.

La solemnitate au luat parte Gheorghe Dolgu, adjunct al ministrului afacerilor externe, general-colonel Marin Nicolescu, adjunct al ministrului apărării naţionale, Nicolae Iordache, vicepreşedinte al Comitetului executiv al Consiliului popular al municipiului Bucureşti, alte persoane oficiale.

Au participat oficialităţile elene care îl însoţesc pe oaspete în vizita în ţara noastră.

Au fost prezenţi, de asemenea, ambasadorul României la Atena, Ion Brad, şi ambasadorul Greciei la Bucureşti, Michel Cottakis.

După depunerea coroanei de flori s-a păstrat un moment de reculegere. A fost vizitată apoi rotonda monumentului.

(Agerpres)

Dineu oferit de ambasadorul Greciei

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie a primului ministru al Republicii Elene, Andreas Papandreu, ambasadorul acestei ţări la Bucureşti, Michel Cottakis, a oferit, miercuri, un dineu.

Au participat tovarăşii Constantin Dăscălescu, Gheorghe Rădulescu, Ştefan Voitec, Ştefan Andrei, Valentin Ceauşescu, Ion Brad, ambasadorul României la Atena, precum şi alte persoane oficiale române.

Au luat parte, de asemenea, persoanele oficiale care-l însoţesc pe primul ministru elen în vizita în ţara noastră.

TELEGRAMĂ

Tovarăşul Constantin Dăscălescu, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, a primit o telegramă din partea preşedintelui Consiliului de Miniştri al Republicii Liban, Shafic Al-Wazzan, în care sînt exprimate mulţumiri pentru urările şi felicitările adresate cu ocazia desemnării în această funcţie. Prim-ministrul libanez exprimă, totodată, cele mai bune urări de sănătate şi succes, de prosperitate pentru poporul român.

Adunări festive cu prilejul celei de-a 65-a aniversări a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie

În cadrul manifestărilor prilejuite de împlinirea a 65 de ani de la Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, miercuri au avut loc, la Braşov, Suceava şi Botoşani, adunări festive la care au participat reprezentanţi ai organelor locale de partid şi de stat, ai organizaţiilor de masă şi obşteşti, numeroşi oameni ai muncii. Au luat parte, de asemenea, reprezentanţi ai Ambasadei Uniunii Sovietice la Bucureşti.

Despre semnificaţia evenimentului au vorbit: la adunarea de la întreprinderea „Tractorul" din Braşov — Ioan Drăghici, prim-secretar al Comitetului municipal Braşov al P.C.R., şi V. I. Konotop, membru al C.C. al P.C.U.S., membru al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., prim-secretar al Comitetului regional Moscova al P.C.U.S., preşedintele conducerii centrale a Asociaţiei de prietenie sovieto-române; la adunarea de la întreprinderea de tricotaje „Zimbrul" din Suceava — Floarea Leuştian, secretar al Comitetului judeţean Suceava al P.C.R., şi A. A. Odinţov, consilier al Ambasadei Uniunii Sovietice la Bucureşti; la adunarea de la Întreprinderea textilă „Moldova" din Botoşani — Ioan Floareş, secretar al Comitetului judeţean Botoşani al P.C.R., şi V. I. Bondarciuk, consilier al Ambasadei Uniunii Sovietice la Bucureşti.

Vorbitorii au subliniat importanţa istorică a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, au relevat marile realizări ale poporului sovietic şi s-au referit, totodată, la relaţiile de strînsă prietenie şi colaborare multilaterală dintre P.C.R. şi P.C.U.S., dintre România şi Uniunea Sovietică, la cursul lor mereu ascendent.

(Agerpres)

★

La sala „Arghezi" din Capitală s-a deschis, miercuri, **expoziţia „Arta decorativă şi aplicată din Daghestanul sovietic"**. Organizată sub egida Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste, în cadrul manifestărilor dedicate celei de-a 65-a aniversări a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, expoziţia reuneşte o bogată colecţie de obiecte de artă decorativă — vase din ceramică şi metal, covoare, tapiserii, ţesături, bijuterii —, selecţionate din patrimoniul Muzeului de arte plastice din Daghestan.

Au rostit alocuţiuni la vernisaj prof. Vasile Drăguţ, rectorul Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu", şi Ludmila Soloviova, cercetător principal la Muzeul de arte plastice din Daghestan.

Au participat Ladislau Hegedus, secretar de stat la Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste, reprezentanţi ai Ministerului Afacerilor Externe, oameni de artă şi cultură, un numeros public.

Au fost prezenţi V. I. Drozdenko, ambasadorul Uniunii Sovietice la Bucureşti, membri ai ambasadei, precum şi şefi ai altor misiuni diplomatice acreditaţi în ţara noastră, membri ai corpului diplomatic.

(Agerpres)

Pămînturi roditoare

Note de călătorie din Uzbekistan

Buhara, văzută din avion, pare o floare a deşertului răsărită pe malurile rîului Zeravşan. Pămînturile roditoare ale oazei Buhara au fost smulse de sub stăpînirea Kizil-Kumului printr-o muncă titanică desfăşurată de nenumărate generaţii, printr-o luptă înverşunată împotriva nisipurilor ale căror dune asediază şi acum oraşul din toate părţile. Călătorul ajuns în oraşul Şeherezadei nu va uita niciodată cupolele gălbui de lut ale bazarului, minaretele rotunde, zidite din cărămizi smălţuite, portalurile maiestuoase, placate cu ceramică în toate nuanţele cerului. O capodoperă de arhitectură orientală din veacul al X-lea este mausoleul lui Ismail Samani, fondatorul dinastiei samanizilor. Tradiţia orală spune că lutul din care s-au făcut cărămizile monumentului a fost adus din depărtări, pe spinarea cămilelor şi amestecat cu ouă şi cu lapte de cămilă...

Numai *Samarkandul* rivalizează, dacă se poate spune aşa, în frumuseţe şi grandoare arhitectonică cu Buhara. În 1970 oraşul a împlinit douăzeci şi cinci de veacuri de existenţă. Este deci de-un „leat" cu Roma şi cu Atena. Istoria sa e plină de evenimente dramatice. O epocă de înflorire şi măreţie fără egal a cunoscut odată cu sfîrşitul veacului al XIV-lea, sub domnia lui Tamerlan şi a urmaşilor acestuia, cînd a fost capitala unui stat imens ce se întindea de la Gange pînă la Marea Roşie şi cînd s-au înălţat aici moschei, medresce şi mausolee monumentale, au înflorit ştiinţele, poezia, artele. Necropola Şahi-Zinda, observatorul astronomic al lui Ulugbek şi cele trei medresee din Piaţa Reghistan, forumul vechiului Samarkand, sînt tot atîtea monumente care dau măsura măreţiei trecute a acestei falnice aşezări.

Buhara şi Samarkand nu trălesc însă numai din gloria trecutului; pe calea deschisă de Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie — istoricul eveniment de la care se împlinesc în curînd 65 de ani — ele au devenit centre industriale şi culturale de primă importanţă ale Uzbekistanului. La Buhara funcţionează fabrici de mătase, de prelucrare a pieilicelelor de karakul, de egrenare a bumbacului, de confecţii şi încălţăminte. Samarkandul este al doilea centru industrial al Uzbekistanului cu mari uzine chimice şi constructoare de maşini. Fabrica de mătase de aici este una dintre cele mai importante din întreaga Asie Centrală, iar cea de aparatură cinematografică se numără printre cele mai mari întreprinderi cu acest profil din Uniunea Sovietică. Fabrica de frigidere produce 300 000 de aparate anual. Zonele vechi ale celor două oraşe sînt înconjurate de cartiere noi de blocuri de locuinţe. Totodată, sînt restaurate cu grijă fastuoasele mărturii ale trecutului.

Între două popasuri, caravanele ce înaintau agale pe drumurile de odinioară ale Uzbekistanului străbăteau nesfîrşite zone deşertice. Una dintre ele este *„Stepa Flămîndă"* al cărei nume spune totul: o cimpie absolut netedă pînă la marginea orizontului, o cimpie stranie pe care privirea călătorului nu întîlnea nici un copac, nici măcar o tufă, o întindere de aproape zece mii de kilometri pătraţi de lut gălbui-sur crăpat de văpaia soarelui, aflată pe malul sting al fluviului Sir-Daria la numai 70 km de Taşkent.

Veacuri la rînd au visat uzbecii să aducă în Stepa Flămîndă apele Sir-Dariei, dar visul lor a rămas neîmplinit pentru că lipseau mijloacele necesare unor lucrări de o astfel de anvergură. Printr-o trudă îndîrjită, cu mijloace primitive, au fost irigate şi cultivate pînă la revoluţie vreo 34 000 ha. În 1918, în cele mai grele zile pentru tînărul stat sovietic, Lenin a dictat în cabinetul său de lucru textul decretului prin care s-au alocat 50 de milioane de ruble pentru lucrări de irigaţii în Turkestan.

Aşa a început epopeea cuceririi Stepei Flămînde. Visul secular al uzbecilor avea să-şi găsească însă o împlinire deplină după constituirea în 1924 a R.S.S. Uzbece şi după intrarea ei în marea familie a republicilor sovietice reunite în noul stat, primul al muncitorilor şi ţăranilor din lume — Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste.

Primul sovhoz înfiinţat aici pe primele suprafeţe smulse deşertului a primit numele de *„Pahta aral"*, ceea ce înseamnă „insulă de bumbac". Era într-adevăr o minusculă insulă de viaţă în marea moartă de lut. În ultimele decenii ofensiva împotriva pustiului s-a desfăşurat pe un front din ce în ce mai larg, cu mijloace tehnice tot mai puternice. În prezent, în fiecare an, intră aici în circuitul agricol 50—60 mii hectare cultivate cu precădere cu bumbac. Pînă acum, jumătate din cele un milion de hectare cultivabile din Stepa Flămîndă au fost redate agriculturii, au fost transformate într-o adevărată împărăţie a bumbacului. Numele stepei se mai păstrează prin tradiţie, dar el a devenit de mult impropriu, neconform cu realitatea.

Dacă în anul 1971 Uzbekistanul, principala republică cultivatoare de bumbac din Asia Centrală, a produs 4,5 milioane de tone de „aur alb", în prezent recolta anuală este de 6 milioane de tone. Dacă din timpuri străvechi pînă nu de mult, bumbacul se culegea manual, astăzi circa 70 la sută din suprafeţele ocupate cu această preţioasă cultură se recoltează cu ajutorul combinelor fabricate, în mod firesc, tot aici, la uzina „Tasselmaş" din Taşkent. Am vizitat această uzină, unică în felul ei în U.R.S.S., am urmărit cum se naşte o astfel de maşină, care culege simultan capsulele de bumbac de pe mai multe rînduri, înlocuind munca istovitoare a 70—80 de culegători manuali.

O legendă uzbecă spune că eroul Farhad, mînat de dorinţa de a-şi ajuta semenii, a încercat să străpungă stînca pentru a descătuşa şuvoaiele de apă şi a le trimite pe cîmpurile arse, dar puterile vrăjmaşe l-au înfrînt. Ceea ce n-a putut înfăptui legendarul erou realizează oamenii acestor locuri, făcînd să rodească pămîntul arid, înălţînd fabrici şi uzine, ocrotind cu grijă minunatele mărturii ale îndelungatei lor istorii.

Silviu PODINĂ

cinema

■ **Concurs**: SCALA (11 03 72) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
■ **Portretul soţiei pictorului („Zilele filmului sovietic")**: STUDIO (59 53 15) — 10; 12; 14; 16; 18; 20.
■ **Femeia din Ursa Mare**: FAVORIT (45 31 70) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, CULTURAL (83 50 13) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
■ **Prea tineri pentru riduri**: CENTRAL (14 12 24) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, FEROVIAR (50 51 40) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, GLORIA (47 46 75) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
■ **Pădurea nebună**: VICTORIA (16 28 79) — 9,30; 11,30; 13,30; 15,45; 18; 20, VOLGA (79 71 26) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
■ **Mandafirul galben**: BUZEŞTI (35 [illegible] 58) — 9; 11; 13; 15,30; 17,30; 19,45.
■ **Vrea Mărin miliardar**: DACIA (50 35 94) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
■ **Cine iubeşte şi lasă**: POPULAR (35 15 17) — 15; 17,15; 19,30.
■ **Comoara din lacul de argint** — 9; 11,15; 13,30; **Ultimul cartuş** — 15,30; 17,30; 19,30; COSMOS (27 54 95).
■ **Aşteptînd un tren**: FLACĂRA (20 33 40) — 15,30; 17,30; 19,30.
■ **Zestrea domniţei Ralu**: PROGRESUL (23 94 10) — 16; 18; 20.
■ **Mica romanţă** — 9; 11,15; **Incendii şi locuri pîrjolite** — 13,15; 15,30; 17,45; 20; TIMPURI NOI (15 61 10).
■ **Am fost tineri**: CAPITOL (16 29 17) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
■ **Tinereţe fără bătrîneţe** — 9; 11; **Lebedele sălbatice** — 15,15; 16,30; **Pierdut şi regăsit** — 13; 17,45; 19,45; DOINA (16 35 38).
■ **Ali-Baba şi cei 40 de hoţi**: UNION (13 39 04) — 9,30; 13; 16; 19.
■ **Margarete pentru castelană**: DRUMUL SĂRII (31 28 13) — 16; 18; 20.
■ **Dragoste la prima vedere**: FERENTARI (80 49 85) — 15,30; 17,30; 19,30.
■ **Favoriţii noştri răsfăţaţi**: VIITORUL (11 48 03) — 15,30; 17,30; 19,30.
■ **Cavalerii teutoni**: FLAMURA (85 77 12) — 9; 12,30; 15,45; 19.
■ **Nimic nou pe frontul de vest**: SALA MICĂ A PALATULUI — 14; 17; 20, PATRIA (11 86 25) — 9; 11,45; 14,30; 17,15; 20, BUCUREŞTI (15 61 54) — 9; 11,30; 14,15; 17; 19,45.
■ **Infernul din zgîrie-nori**: LUCEAFĂRUL (15 87 67) — 8,45; 11,30; 14,15; 17; 19,45.
■ **Jandarmul se însoară**: FESTIVAL (15 63 84) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
■ **Piedone africanul**: EXCELSIOR (65 49 45) — 9; 11,30; 14; 16,45; 19,30, MELODIA (12 06 88) — 9; 12; 16; 19.
■ **Cursa infernală**: GRIVIŢA (17 08 58) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
■ **Lanţul amintirilor**: LIRA (31 71 71) — 15,30; 19.
■ **Trei oameni periculoşi**: GIULEŞTI (17 55 46) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
■ **New York, New York**: FLOREASCA (33 29 71) — 9; 12; 15,30; 19.
■ **I se spunea „Buldozerul"**: AURORA (35 04 66) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
■ **Trei oameni periculoşi**: MIORIŢA (14 27 14) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
■ **Safari Express**: MUNCA (21 50 97) — 15; 17,15; 19,30.
■ **Star**: ARTA (21 31 86) — 9; 12; 15,30; 19.
■ **Acel blestemat tren blindat**: TOMIS (21 49 46) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
■ **Antoniu şi Cleopatra**: MODERN (23 71 01) — 9; 12; 16; 19.

teatre

■ Teatrul Naţional (14 71 71, sala mică): **Comedie de modă veche** — 19,30; (sala Atelier): **Fata din Andros** — 19; (La Facultatea de drept): **Inocentul** — 20.
■ Filarmonica „George Enescu" (15 68 75, Ateneul Român): **Concert simfonic susţinut de Filarmonica din Arad. Dirijor: Nicolae Boboc. Solist: Jan Hora (R.S. Cehoslovacă)** — 19,30.
■ Radioteleviziunea română (str. Nuferilor, 14 68 00): **Concert simfonic. Dirijor: Iosif Conta. Solist: Li Minqiang (R. P. Chineză)** — 19,30.
■ Opera Română (13 18 57): **Traviata** — 18.
■ Teatrul de operetă (13 98 48): **Contesa Maritza** — 19,30.
■ Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Schitu Măgureanu, 14 75 46): **Amintiri** — 19; (sala Grădina Icoanei, 12 44 16): **Furtuna** — 19.
■ Teatrul Mic (14 70 81): **Diavolul şi bunul Dumnezeu** — 18,30; (sala „23 August"): **Emigranţii** — 19,30.
■ Teatrul Foarte Mic (14 09 05): **Necunoscuta şi funcţionarul** — 20.
■ Teatrul de comedie (16 64 60): **Concurs de frumuseţe** — 19,30.
■ Teatrul „C.I. Nottara" (59 31 03, sala Magheru): **Mizerie şi noblеţe** — 19,30; (sala Studio): **Noaptea umbrelor** — 19.
■ Teatrul Giuleşti (sala Majestic, 14 72 34): **Zidarul** — 19,30; (clubul uzinelor „Republica"): **Jean, fiul lui Ion** — 15.
■ Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy, 15 36 78): **Vorba lui Tănase** — 19,30; (sala Victoria, 50 58 65): **Stela, stelele şi Boema** — 19,30.
■ Teatrul evreiesc de stat (20 39 70): **Somnoroasa aventură** — 18,30.
■ Ansamblul „Rapsodia română" (13 13 00): **La izvor de dor şi cîntec** — 19.
■ Teatrul „Ion Vasilescu" (12 27 45): **Un bărbat şi mai multe femei** — 19.
■ Circul Bucureşti (11 01 20): **Zoocirc** — 19,30.
■ Teatrul „Tăndărică" (15 23 77): **Anotimpurile minzului** — 17; (la sala Teatrului „Ion Vasilescu"): **Punguţa cu doi bani** — 10.
■ Teatrul „Ion Creangă" (50 26 56): **Recreaţia mare** — 17.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

După o victorie clară şi în meciul retur

Universitatea Craiova s-a calificat în turul al III-lea al „Cupei U.E.F.A."

Peste 30 000 de spectatori au urmărit pe stadionul „Central" din Craiova meciul retur dintre echipa locală, Universitatea, şi formaţia irlandeză Shamrock Rovers, contînd pentru turul al II-lea al „Cupei U.E.F.A." la fotbal. (În meciul tur, craiovenii cîştigaseră cu 2—0).

La capătul unei partide în care s-au dovedit superiori în toate compartimentele de joc, fotbaliştii de la Universitatea Craiova au obţinut victoria cu 3—0 (1—0), calificîndu-se în optimile de finală ale competiţiei.

Scorul a fost deschis în minutul 30, cînd, la o acţiune ofensivă a lui Balaci, atacantul irlandez Campbell, venit în sprijinul apărării, a introdus mingea în propria poartă.

Şi repriza secundă s-a desfăşurat în nota de dominare clară a echipei craiovene, care a iniţiat numeroase atacuri la poarta irlandeză, două dintre acestea încheindu-se cu goluri spectaculoase. În minutul 54, Balaci trimite o pasă inspirată lui Cîrţu şi acesta înscrie plasat: 2—0. Ofensiva gazdelor continuă şi, după un sfert de oră, la o fază asemănătoare cu cea din minutul 54, Balaci îi pasează balonul lui Cîrţu, care, cu un şut puternic din interiorul careului de 16 m, înscrie un nou gol, stabilind scorul final la 3—0 în favoarea formaţiei Universitatea Craiova.

Tragerea la sorţi a meciurilor din turul III se va efectua vineri, 5 noiembrie, la Zürich.

La Sarajevo, în meci retur pentru turul al II-lea al „Cupei U.E.F.A." la fotbal, echipa F.C. Sarajevo a întrecut cu severul scor de 4—0 (1—0) formaţia Corvinul Hunedoara. Golurile au fost marcate de Musemici — min. 33, Jozici — min. 60, Susici — min. 69 şi Pasici — min. 79. (După acest ultim gol, au fost eliminaţi, pentru proteste, Dumitrache şi Gabor).

În primul joc, scorul a fost egal (4—4), echipa iugoslavă obţinînd calificarea în turul următor al competiţiei.

Ieri, la Birmingham, în „Cupa campionilor europeni", a avut loc partida retur dintre echipele Aston Villa şi Dinamo Bucureşti (în meci tur, scorul fusese 2—0 pentru formaţia engleză, deţinătoarea trofeului european).

După un joc în care echipa Dinamo a avut o prestaţie sensibil mai bună decît la Bucureşti, întîlnirea s-a încheiat cu rezultatul de 4—2 pentru Aston Villa.

OLIMPIADA DE ŞAH

Succese ale şahiştilor români

În runda a 4-a a Olimpiadei de şah de la Lucerna (Elveţia), selecţionata feminină a României a învins cu 2,5—0,5 formaţia spaniei. Alte rezultate: U.R.S.S. — R. P. Chineză 2,5—0,5; Ungaria — Suedia 1,5—1,5; R. F. Germania — S.U.A. 2,5—0,5; Bulgaria — Elveţia 2,5—0,5; Olanda — Argentina 2—1; India — Austria 2—1; Iugoslavia — Polonia 1—1 (1).

În clasament conduce U.R.S.S., cu 10 puncte, urmată de România şi Bulgaria — cu cîte 9 puncte, R. P. Chineză, Ungaria, Suedia — cu cîte 8,5 puncte.

În competiţia masculină, echipa României a întîlnit formaţia Albaniei, în faţa căreia a cîştigat cu 3—1. Alte rezultate: Cehoslovacia — Suedia 3,5—0,5; Argentina — Ungaria 2,5—1,5; Olanda — Indonezia 3—1; Polonia — Scoţia 2—2; Bulgaria — Filipine 3—1; Elveţia — Anglia 2,5—1,5; R. F. Germania — S.U.A. 1,5—0,5 (2); U.R.S.S. — Iugoslavia 1,5—0,5 (2).

Pe primul loc al clasamentului se află Cehoslovacia — 13 puncte, urmată de U.R.S.S. — 12 puncte (2), Elveţia — 12 puncte, R. F. Germania — 11,5 puncte (2). Echipa României totalizează 10,5 puncte.

HANDBAL MASCULIN

România — Bulgaria 30—18

La Sala Floreasca din Capitală, în cadrul unui meci internaţional amical masculin de handbal, echipa României a întrecut cu scorul de 30—18 (15—7) formaţia Bulgariei.

PRONOEXPRES

NUMERELE EXTRASE LA TRAGEREA DIN 3 NOIEMBRIE 1982

Extragerea I: 41 25 35 34 1 27

Extragerea a II-a: 12 16 31 14 18 23

FOND TOTAL DE CÎŞTIGURI: 1 110 817 lei, din care 288 000 lei REPORT LA CATEGORIA I.

În cîteva rînduri

● La Praga au început întrecerile celei de-a 18-a ediţii a competiţiei de volei „Dinamoviada". La masculin, echipa Dinamo Bucureşti a debutat cu o victorie, întrecînd cu scorul de 3—0 (17, 5, 13) echipa Gwardia Varşovia. În turneul feminin, Dozsa Budapesta a întrecut cu 3—2 (15—4, 9—15, 15—12, 10—15, 15—12) pe Dinamo Bucureşti.

● În penultima zi a campionatelor europene de haltere (juniori) de la Haskovo (Bulgaria), la categoria 90 kg, sportivul român Vlad Nicu a obţinut trei medalii de bronz la total (355 kg), smuls (155 kg) şi aruncat (200 kg), rezultatele constituind noi recorduri naţionale de juniori. Primul loc în clasament a fost ocupat de Solodov (U.R.S.S.) cu 400 kg, urmat de Petrov (Bulgaria) — 395 kg. Campionatele se vor încheia cu desfăşurarea întrecerilor la categoriile grea şi supergrea.

● În competiţia de fotbal pentru „Cupa Libertadores", la Rio de Janeiro echipa braziliană Flamengo a învins cu scorul de 4—2 (1—0) echipa argentiniană River Plate. Au marcat Tita, Junior, Zico, Renaldo, respectiv Alzamendi şi Bullri.

● La Perth (Australia), în finala turneului internaţional de tenis pentru trofeul „Swan Lager Challenge" se vor întîlni americanul John McEnroe şi suedezul Björn Borg. În semifinale, Borg l-a eliminat cu 6—4, 1—6, 6—3 pe cehoslovacul Ivan Lendl, iar McEnroe a cîştigat cu 6—4, 4—6, 6—3 jocul cu compatriotul său, Vitas Gerulaitis.

vremea

Timpul probabil pentru intervalul 4 noiembrie, ora 20 — 7 noiembrie, ora 20. În ţară: Vremea va fi relativ caldă la început, apoi se va răci, mai ales în estul ţării. Cerul va fi variabil. Vor cădea precipitaţii slabe, sub formă de ploaie şi burniţă, îndeosebi în a doua parte a intervalului, cu tendinţă de transformare în nord-estul ţării în lapoviţă şi ninsoare. Vîntul va sufla slab, pînă la moderat, cu intensificări locale în estul şi sudul ţării. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 2 şi plus 8 grade, mai coborîte în depresiunile din estul Transilvaniei şi Moldova, iar cele maxime între 7 şi 17 grade, mai ridicate la începutul intervalului. Pe alocuri, se va produce ceaţă. Condiţii de brumă.

DE PRETUTINDENI

● **ENERGIE DIN DEŞEURI VEGETALE.** Afectaţi de scumpirea importurilor de petrol, locuitorii din Hawaii şi-au îndreptat atenţia spre utilizarea unor surse alternative de energie. Rezultate foarte încurajatoare s-au obţinut prin folosirea reziduurilor vegetale. Pînă în deceniul '70, deşeurile fibroase, provenite de la trestia de zahăr, erau aruncate în Pacific. Acum deşeurile sînt arse în uzinele care produc energie electrică. O tonă de reziduuri vegetale produce echivalentul în electricitate al unui baril de petrol (159 l.) Pe această cale sînt acoperite 7 la sută din necesităţile de electricitate ale arhipelagului. Dar în circuitul energetic sînt introduse şi alte plante, cum este ananasul şi o legumă numită Haole Koa, care după patru ani produce pe o suprafaţă de un acru echivalentul în energie a 20 de barili de petrol.

● **LASERUL ÎN OFTALMOLOGIE.** În cadrul congresului internaţional de oftalmologie de la San Francisco, un oftalmolog francez a comunicat că utilizează un laser care provoacă o mică explozie de durată extrem de scurtă, care dezintegrează ţesuturile sau membranele ce trebuie îndepărtate întrucît jenează vederea. Au fost tratate pînă acum după această metodă, de mai multe ori fără anestezie şi fără complicaţii postoperatorii, 6 500 de persoane. În prezent, în diferite ţări sînt în curs de realizare lasere şi mai perfecţionate cu destinaţie oftalmologică.

● **MAI BINE MAI TÎRZIU DECÎT NICIODATĂ.** O neobişnuită ilustrare a binecunoscutului proverb o constituie cazul englezoaicei Marta Gordon, care s-a înscris în anul I al facultăţii de filologie din cadrul Universităţii din Lancaster la vîrsta de... 75 de ani. Respectabila vîrstă

REALITĂȚILE VIEȚII DEMONSTREAZĂ:

Înarmările generează proteste...

Cunoscutul actor american Paul Newman s-a pronunțat împotriva planurilor militare ale Administrației S.U.A. „În următorii ani, a subliniat el, Pentagonul va dispune de încă 18 000 focoase nucleare, care nu vor fi doar un mijloc de intimidare, așa cum încearcă să ne convingă Administrația". Totodată, el a subliniat importanța acțiunilor partizanilor păcii americani în direcția înghețării arsenalelor militare și a trecerii la dezarmare.

La sediul din Washington al Ministerului Apărării a fost organizată o demonstrație de protest împotriva creșterii cheltuielilor militare ale S.U.A. la care au participat sute de persoane, informează agenția Associated Press. 29 de manifestanți, arată agenția, au fost arestați de poliție.

Ministrul de externe al Suediei, Lennart Bodstroem, a subliniat că una din direcțiile prioritare ale politicii externe a guvernului social-democrat este crearea unei zone lipsite de arme nucleare în Europa de nord, ca o contribuție la acțiunile generale îndreptate spre pace pe continent. Intensificarea mișcărilor pentru pace și neliniștea crescîndă a opiniei publice față de pericolul unui război nuclear impun noi pași, chiar mici, în direcția înlăturării pericolului unui conflict atomic, a declarat ministrul suedez.

Apel adresat oamenilor de știință. În cadrul unei întîlniri cu profesori de la Universitatea din Madrid și personalități ale lumii culturale spaniole, Papa Ioan Paul al II-lea a declarat că este necesar ca oamenii de știință de pretutindeni să-și unească acțiunile pentru a opri cursa înarmărilor — relatează agențiile Reuter și Associated Press. Nu este drept ca în lumea de azi numeroși cercetători să se dedice producerii de noi arme pentru un război care ar putea fi fatal pentru omenire — a afirmat suveranul pontif.

...înarmările generează șomaj

Raportul O.N.U. despre situația socială mondială

NEW YORK 3 (Agerpres). — Comitetul pentru problemele sociale, umanitare și culturale al Adunării Generale a O.N.U. a trecut la examinarea raportului **„Cu privire la situația socială mondială"**, elaborat de experți ai Consiliului Economic și Social al Națiunilor Unite (E.C.O.S.O.C.).

Șomajul și inflația în continuă creștere, mizeria, foametea, insuficiența asistenței medicale și a sistemului de învățămînt — se arată în raport — **sînt realități ale lumii contemporane, cu care sînt confruntate sute de milioane de oameni.** În ultimii ani, aceste probleme s-au agravat, iar declinul economic s-a reflectat în mod negativ asupra nivelului de viață al populației din multe țări, se menționează în document. Trăsăturile caracteristice ale inflației au fost, în ultima perioadă, permanența și vigoarea cu care aceasta s-a manifestat, iar recesiunea economică a lovit înainte de toate în interesele păturilor celor mai sărace, atît din țările în curs de dezvoltare, cît și din statele occidentale.

În același timp, la sfîrșitul anilor '70 și începutul anilor '80, situația pe piața muncii a continuat să se înrăutățească în țările occidentale, unde în 1980 rata șomajului era de 6,2 la sută, comparativ cu 3 la sută în 1970 și 5,1, în 1975. Potrivit datelor preliminare citate de autorii raportului, **nivelul șomajului pe ansamblul statelor industrializate occidentale va atinge 8 la sută în 1982, totalul șomerilor din aceste țări depășind 28 milioane de persoane.**

Subliniind că „statutul de șomer" are repercusiuni dramatice pe plan economic și social, indeosebi asupra tinerei generații, raportul arată că **în țările membre ale Organizației pentru cooperare economică și dezvoltare (O.E.C.D.), procentajul șomerilor a crescut în rîndurile tineretului de la 10,4 la sută în 1976, la 11,3 în anul 1979 și este posibil să atingă la finele anului în curs nivelul de 15,5 la sută.**

Pacea internațională, securitatea și progresul social sînt într-o strînsă interdependență — subliniază autorii raportului. În context, se evidențiază **necesitatea înfăptuirii dezarmării, în scopul eliberării de resurse materiale destinate dezvoltării, progresului social și soluționării problemelor cu care este confruntată lumea contemporană.**

Comisia Pieței Comune: perspective pesimiste pentru 1983

BRUXELLES 3 (Agerpres). — Sfîrșitul acestui an găsește Piața comună într-o situație nefavorabilă din punct de vedere economic, recesiunea afectînd într-un fel sau altul toate țările membre, principala repercusiune fiind șomajul, care afectează, potrivit datelor difuzate la Bruxelles de Comisia C.E.E., peste 11 milioane de persoane. În opinia specialiștilor comisiei, anul 1983 nu va duce la o redresare certă a economiilor țărilor membre, prevăzîndu-se un procent „nesigur" de creștere industrială de numai 1,1 la sută.

ORIENTUL MIJLOCIU

• Grevă și demonstrații de protest în Cisiordania și Gaza
• Reuniunea sindicatelor a Consiliului central al sindicatelor populare palestiniene

DAMASC. — În orașele și taberele de refugiați palestinieni din Cisiordania și Gaza au avut loc o grevă generală și demonstrații de protest împotriva ocupației israeliene, relatează agenția WAFA.

Școlile din Ramallah și Al-Bireh au fost închise, iar elevii din aceste orașe, precum și din taberele de refugiați palestinieni din apropiere au participat la demonstrații de protest, în cursul cărora au fost scandate lozinci în sprijinul O.E.P. Trupele israeliene au folosit grenade cu gaze lacrimogene și au tras focuri de arme automate pentru a-i împrăștia pe manifestanți, adaugă agenția. O demonstrație similară a avut loc la Nablus.

Greva generală a fost totală în partea de est, arabă, a Ierusalimului.

TUNIS. — La Tunis s-au încheiat lucrările reuniunii Consiliului Central al sindicatelor populare palestiniene, la care a luat parte Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, informează agenția WAFA. Au fost abordate probleme ale activității sindicatelor palestiniene la nivel național, regional și internațional, fiind examinat un program de acțiune pe perioada următoare, în lumina dificultăților cu care se confruntă revoluția palestiniană, adaugă agenția.

Programul guvernului libanez

BEIRUT 3 (Agerpres). — Prezentînd în parlament programul politic al guvernului său, primul ministru libanez, Shafic Al-Wazzan, a pus accentul pe necesitatea facilitării activității cabinetului pe care-l conduce în principala sa sarcină — „salvarea Libanului", informează agenția France Presse. El și-a reafirmat atașamentul față de regimul parlamentar democratic, subliniind totodată că proiectele și activitatea politică nu pot fi realizate decît într-un climat de stabilitate și de securitate. În acest sens el a anunțat hotărîrea guvernului de a întări rolul armatei și al justiției, al educației și de a reduce emigrația libanezilor.

După ce a făcut bilanțul celor opt ani de război, de distrugeri și de suferințe, șeful guvernului libanez a anunțat pregătirea unui „plan cinchenal" în domeniul construcțiilor, dezvoltării, locuințelor și modernizării structurilor țării. Acest plan — a precizat el — va trebui să pregătească Libanul pentru a intra în secolul XXI cu ajutorul și sprijinul țărilor prietene și al tuturor libanezilor.

Shafic Al-Wazzan a arătat că scopul principal al guvernului său rămîne, pe de o parte, eliberarea țării de ocupația israeliană, pentru ca forțele acestuia să nu mai dețină nici o palmă de pămînt libanez, iar, pe de altă parte, evacuarea forțelor străine. El a afirmat că țara sa va întreține strînse relații cu Siria și că refugiații palestinieni din Liban se vor bucura de protecția legală a Libanului, în așteptarea reintoarcerii în patria lor — adaugă agenția France Presse.

BAGDAD: Convorbiri româno-irakiene

BAGDAD 3 (Agerpres). — Taha Yassin Ramadhan, prim vicepremin-ministru al guvernului irakian, l-a primit pe Nicolae Constantin, ministrul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, care se află în vizită la Bagdad. Ministrul român al comerțului exterior a avut, de asemenea, convorbiri cu Hassan Ali, ministrul irakian al comerțului, cu titularii de la ministerele irigațiilor, transportului și telecomunicațiilor, industriei și mineralelor.

În cadrul acestor întrevederi a fost analizat stadiul actual al raporturilor economice bilaterale, apreciindu-se pozitiv evoluția lor ascendentă, subliniindu-se rolul determinant pe care înțelegerile realizate și hotărîrile adoptate de președinții Nicolae Ceaușescu și Saddam Hussein îl au în imprimarea acestui curs. Au fost examinate și convenite o serie de măsuri concrete menite să contribuie la amplificarea schimburilor comerciale, a colaborării economice româno-irakiene, în interesul ambelor popoare.

Cu prilejul prezenței sale în capitala irakiană, tovarășul Nicolae Constantin s-a întîlnit și a purtat convorbiri privind dezvoltarea relațiilor bilaterale cu ministrii comerțului din R.S.F. Iugoslavia, R.P. Chineză, Cuba, Austria și cu ministrul agriculturii și alimentației din R.P. Ungară, care au reprezentat țările lor la Tîrgul internațional de la Bagdad.

SPANIA: Consultări în preajma alcătuirii noului cabinet socialist

MADRID 3 (Agerpres). — Regele Spaniei, Juan Carlos, l-a primit pe Felipe Gonzalez, secretar general al Partidului Socialist Muncitoresc Spaniol, care, în calitate de lider al acestei formațiuni politice învingătoare în alegerile generale de la 28 octombrie, va forma viitorul guvern al țării.

După întrevedere, Felipe Gonzalez a declarat că nu a prezentat șefului statului componența guvernului său, care nu a fost încă alcătuit. El a precizat că, în cursul convorbirii, au fost abordate aspecte ale politicii interne spaniole, printre care și modalitățile de funcționare a instituțiilor guvernamentale pînă la investitura oficială a viitorului cabinet.

Conflictul militar dintre Iran și Irak

TEHERAN 3 (Agerpres). — După cum informează agenția I.R.N.A., forțele militare iraniene au lansat — în noaptea de luni spre marți — o ofensivă în sudul Iranului, la vest de Ein-e-Khosh. Un comunicat militar iranian relevă că șoseaua Dehloran Musian — Ein-e-Khosh a fost scoasă de sub tirul artileriei irakiene. În același timp, a intrat în bătaia focului forțelor iraniene șoseaua strategică irakiană Bagdad — Basra. Forțele iraniene au preluat controlul asupra înălțimilor strategice de la frontiera de sud a țării și a fost eliberată zona Munților Hemrin, din aceeași regiune. Au fost recucerite instalații petroliere din sud-vestul Iranului. Printre punctele strategice iraniene eliberate, comunicatul militar menționează Bayat, Nahr-e Anbar și Cham-e Sari.

Președintele Adunării Naționale Consultative a Iranului, Ali Hashemi Rafsanjani, a declarat că în urma ofensivei lansate pe frontul de sud-vest a fost eliberată o porțiune de 250 kilometri pătrați din teritoriul iranian.

BAGDAD 3 (Agerpres). — Un purtător de cuvînt militar, relatează agenția I.N.A., a anunțat, la Bagdad, că forțele irakiene au zădărnicit o ofensivă iraniană în zona opusă guvernoratului Misan, din sectorul de sud al frontului, respingînd forțele atacatoare. Purtătorul de cuvînt a menționat că atacul iranian a continuat pînă marți dimineața în încercarea de a se trece frontiera internațională a Irakului.

El a adăugat că, începînd de marți dimineața, avioane de luptă irakiene au întreprins, în coordonare cu forțele terestre, raiduri intense împotriva trupelor și blindatelor iraniene care încearcă să traverseze frontiera irakiană în zona guvernoratului Misan. Avioanele irakiene — a precizat purtătorul de cuvînt — dețin controlul asupra spațiului aerian, scoțind din luptă un mare număr de tancuri, vehicule, piese de artilerie și alt echipament militar iranian. Avioanele irakiene au atacat, de asemenea, concentrările de trupe iraniene în zona Ain Khosh, din același sector.

Accident de circulație cu o rachetă „Pershing-1"

Evacuarea cetățenilor pe o rază de sute de metri

BONN 3 (Agerpres). — Un camion al armatei americane staționate în R.F.G., care transporta o rachetă „Pershing-1", a intrat în coliziune cu un alt autovehicul, în apropiere de localitatea Waldpreshtweither, în regiunea Karlsruhe. Doi din ocupanții autovehiculului și conducătorul camionului militar și-au pierdut viața, iar alte două persoane au fost grav rănite.

După cit se pare, accidentul se datorează unei defecțiuni survenite la sistemul de frînare al camionului militar. Un al doilea camion din convoi a reușit să evite cele două vehicule în coliziune, dar a lovit, la rîndul său, mai multe automobile.

Potrivit declarației procurorului republicii, Fritz Enz, în momentul accidentului racheta nu era echipată cu un focos nuclear. Forțele polițienești au evacuat toate persoanele aflate pe o rază de cîteva sute de metri de locul accidentului, de teama exploziei celor aproape 1 000 litri de carburant cu un înalt grad de inflamabilitate aflat în rachetă.

S.U.A.: Rezultatele alegerilor legislative parțiale

WASHINGTON 3 (Agerpres). — Rezultatele provizorii ale alegerilor legislative parțiale din S.U.A., desfășurate la 2 noiembrie, indică un ușor cîștig al Partidului Democrat, în detrimentul celui republican. Astfel, în Camera Reprezentanților, unde s-au reînnoit toate cele 435 de mandate, Partidul Democrat a obținut 262 de locuri, iar Partidul Republican, de guvernămînt, 163 de locuri; au mai rămas de atribuit 10 locuri. În Senat, unde din cele 100 de mandate au fost reînnoite 33, democrații au obținut 20, cîștigînd un loc de senator în plus, în dauna republicanilor.

Din cele 36 de posturi de guvernator, din totalul de 50, democrații au obținut 23, cîștigînd 5 locuri de la republicani.

Observatorii de la Washington consideră că pierderile de voturi înregistrate de republicani în acest scrutin și, în general, neprezentarea la urne a unui foarte mare număr de alegători, constituie un reflex al impopularității politicii actualei Administrații republicane în rîndurile populației, în special în domenii cum sînt economia — unde s-au agravat șomajul, inflația, scumpirea costului vieții, iar unele programe sociale au fost serios amputate în favoarea sporirii alocațiilor militare — înarmările supradimensionate și pozițiile rigide, bazate pe forță și confruntare, în politica externă. Într-un comentariu, agenția France Presse notează că „Partidul Republican al președintelui Reagan a suferit în alegeri o contralovitură din cauza stării proaste a economiei" și adaugă că Administrația republicană „va avea dificultăți și mai mari în viitorii doi ani ai mandatului în aplicarea programului ei conservator de guvernare".

Priorități ale politicii guvernului britanic

LONDRA 3 (Agerpres). — Regina Elisabeta a II-a a Marii Britanii a rostit, miercuri, în fața celor două camere ale forului legislativ al țării discursul tronului, document ce reprezintă, de fapt, programul legislativ al guvernului conservator pentru următoarele 12 luni. Discursul evocă îngrijorarea și preocuparea guvernului conservator față de nivelul record al șomajului în Marea Britanie, care, după cum se știe, a ajuns la aproape 3,3 milioane.

Desi declară că prioritățile cele mai importante ale programului pentru anul următor sînt apărarea securității țării și menținerea păcii, guvernul conservator pune accentul pe atașamentul față de N.A.T.O., exprimîndu-se intenția de a respecta obligațiile bugetare stabilite de tratatul nord-atlantic.

Discursul tronului pune, de asemenea, accentul pe continuarea eforturilor guvernului în vederea ameliorării relațiilor Est-Vest și anunță că se va acționa în vederea soluționării juste și durabile a altor probleme internaționale, printre care situația din Orientul Mijlociu și Namibia.

AGENȚIILE DE PRESĂ – pe scurt

EXPOZIȚIE ROMÂNEASCĂ ÎN THAILANDA. În cadrul manifestărilor prilejuite de aniversarea Zilei Națiunilor Unite, în capitala Thailandei, Bangkok, a fost organizată o expoziție la care țara noastră a participat cu un stand cuprinzînd cărți și albume, artizanat, discuri, fotografii și mărci poștale. Expoziția, deschisă de ministrul de externe, Siddhi Savetsila, a fost vizitată de primul ministru, Prem Tinsulanonda, de alte persoane oficiale și de un numeros public.

CONVORBIRI SOVIETO-CIPRIOTE. Agenția T.A.S.S. a difuzat comunicatul cu privire la vizita în U.R.S.S. a președintelui Republicii Cipru, Spyros Kyprianou, în care se arată că, în cursul convorbirilor avute de L. Brejnev, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., cu șeful statului cipriot au fost examinate aspecte ale relațiilor dintre cele două țări, precum și probleme internaționale actuale de interes reciproc.

LA PHENIAN a fost semnat un Tratat de alianță privind prietenia și cooperarea dintre R.P.D. Coreeană și Jamahiria Arabă Libiană Populară Socialistă — informează agenția A.C/T.C. Tratatul a fost semnat de președintele R.P.D. Coreene, Kim Ir Sen, și de conducătorul Marii Revoluții de la 1 Septembrie al Jamahiriei Arabe Libiene Populare Socialiste, colonel Moammer El Geddafi, care a efectuat o vizită în R.P.D. Coreeană.

SESIUNEA BIROULUI INTERNAȚIONALEI SOCIALISTE, deschisă la Basel și prezidată de Willy Brandt, președintele internaționalei, este consacrată pregătirii Congresului general al Internaționalei Socialiste. Sînt examinate, de asemenea, situația din Orientul Mijlociu după evenimentele din Liban, evoluțiile din America Latină, precum și problema Namibiei. Pe ordinea de zi figurează și o discuție pe tema dezarmării.

PREȘEDINTELE PERULUI, Fernando Belaunde Terry, și-a anulat vizita oficială în S.U.A., programată pentru 9–15 noiembrie. Observatorii apreciază că motivul anulării vizitei rezidă în „divergențele de ordin economic".

OPȚIUNI PREELECTORALE. Hans-Jochen Vogel, candidat la funcția de cancelar din partea Partidului Social-Democrat, a arătat că după viitoarele alegeri generale din R.F.G. nu exclude formarea unui guvern minoritar monocolor, relatează agenția France Presse.

Cheltuielile militare: ACUMULAREA DE ARMAMENT PROVOACĂ ȘI ACUMULAREA DE „EXPLOZIBIL SOCIAL"

Este un tragic paradox al vremurilor noastre că în timp ce spirala înarmărilor și a cheltuielilor militare devine tot mai vertiginoasă, în timp ce experții militari dezbat încă între ei dacă forța de distrugere atomică acumulată pe planetă poate ucide de cîteva mii, sau de cîteva zeci de mii de ori pe fiecare locuitor al Terrei, criza economică mondială se accentuează, șomajul, inflația, recesiunea, dezordinea monetară se manifestă cu virulență sporită pe întreg globul, afectînd categorii sociale tot mai largi, a căror nemulțumire, demoralizare și frustrare devin tot mai evidente. Se poate spune, pe bună dreptate, că **sporind continuu cantitățile de explozibil din arsenalele statelor, făcînd să crească necontenit primejdiile la adresa păcii, escalada necurmată a înarmărilor și a cheltuielilor de război determină ascuțirea contradicțiilor din viața societății, generează profunde nemulțumiri în rîndurile celor mai largi mase, duce, într-un cuvînt, la acumularea unui potențial explozibil tot mai puternic și pe plan social.**

Specialiștii în problemele economice sînt cu toții de acord că situația de criză prin care trece astăzi omenirea nu-și are egal de la marea depresiune de acum cinci decenii și mai bine, efectele ei fiind chiar mai puternice și mai persistente decît atunci. Firește, fenomene ca acelea amintite mai sus, șomajul, inflația, dezechilibrele în balanțele comerciale și de plăți, fluctuațiile valutare țin de însăși structura intimă a modului de producție capitalist, pe fondul căreia vine să se adauge penuria de materii prime și energie. Dar **amplitudinea, intensitatea și aria de manifestare fără precedent a crizei sînt nemijlocit legate de nivelul nemaiîntîlnit în istorie al cheltuielilor militare și înarmărilor.** Studiile de specialitate arată că în anul ce urmează să ia în curînd sfîrșit, statele lumii vor fi cheltuit în scopuri militare 650 miliarde de dolari, ceea ce reprezintă cu mult peste un milion de dolari pe minut, sau peste 20 000 dolari pe secundă. De la încheierea celui de-al doilea război mondial a fost irosită pe înarmări fantastica sumă de 8 500 miliarde dolari, ceea ce echivalează cu totalul la care se ridică actualmente produsul social mondial. Or, **tocmai canalizarea în scopuri neproductive a unor asemenea fonduri uriașe** reprezintă **factorul ce a contribuit și contribuie în mod decisiv** — așa cum se pune în evidență cu toată claritatea și în raportul cu privire la consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor dat publicității zilele trecute la O.N.U. — **la adîncirea crizei economice mondiale.**

- **Un tragic paralelism: în timp ce cheltuielile pentru înarmări se ridică la nivelul fără precedent de 650 miliarde de dolari, șomajul a atins, de asemenea, cel mai înalt nivel din ultima jumătate de secol**
- **„Înarmările înseamnă sărăcie": chiar și în țările cele mai dezvoltate, numărul sărac-ilor trece de 32 de milioane**
- **Nemulțumirile sociale: un „amestec explozibil" apropiat de pragul critic**

Înarmările și violența

O imagine elocventă din timpul unei manifestații de protest contra înarmărilor, cu participarea a peste 1 300 de persoane, în fața sediului central al Pentagonului (foto: „Associated Press")

Una din formele cele mai acute de manifestare a acestei crize o constituie, neîndoios, **creșterea continuă a șomajului**, sporirea neîncetată a rîndurilor armatei celor fără de lucru. Nu o dată promotorii cursei înarmărilor au căutat să acrediteze ideea că programele militare ar constitui un stimulent pentru economie, ar asigura folosirea într-un grad mai înalt a forței de muncă. Se pune însă, în mod justificat, întrebarea cum se explică atunci că într-o țară ca S.U.A., de pildă, unde nivelul cheltuielilor militare se apropie de 200 miliarde dolari, procentajul șomerilor a depășit, anul acesta, pentru prima dată de la criza din 1929—1933, 10 la sută din populația activă, peste 11 milioane de americani fiind în căutare de lucru? Sau de ce tocmai în momentul cînd în Anglia s-a trecut la înlocuirea rachetelor nucleare „Poseidon" cu altele mai moderne, „Trident", ceea ce a adăugat bugetelor militare o sumă de peste 5 miliarde lire sterline, șomajul a atins 14,3 la sută, afectînd nu mai puțin de 3,3 milioane persoane? Și nu este deloc o simplă coincidență că numărul șomerilor din țările Pieței comune s-a înscris pe o curbă tot mai accentuat ascendentă, cuprinzînd actualmente aproape 12 milioane de oameni, exact din momentul în care în aceste țări, care pe plan militar fac parte din alianța atlantică, s-a trecut la materializarea hotărîrii N.A.T.O. de a se majora bugetele militare cu 3 la sută pe an.

Sînt suficiente exemple care atestă, cu puterea de necontestat a faptelor, că **între înarmări și șomaj există o relație de la cauză la efect.** Un studiu recent dat publicității la Lansing, statul Michigan, arăta, în acest sens, că **anul trecut în S.U.A. bugetul militar** (care s-a ridicat la 134 miliarde dolari) **a provocat,** ținînd seama de felul în care ar fi putut fi folosiți acești bani în scopuri productive, **o pierdere de 1 520 000 locuri de muncă în industrie și comerț.** *„Privind problema în perspectivă, cheltuielile militare au un efect dezastruos pentru economie. O țară care cheltuiește anual sute de miliarde pentru a întreține o armată de oameni care nu produc nimic și pentru a fabrica enorme cantități de armament neproductiv, nu poate asigura în continuare prosperitatea națiunii sale"*, spunea, pe bună dreptate, specialistul american Richard J. Barnet, membru al Institutului american pentru studii politice. Și, firește, **nemulțumirea zecilor de milioane de oameni rămași fără lucru, în diferite state ale lumii, ca urmare a impactului cheltuielilor militare asupra economiei, face să crească continuu presiunea socială.** Un singur exemplu: răbufnirea de violență care a avut loc anul trecut în unele cartiere din Londra, Manchester ori Liverpool, unde nivelul șomajului în special în rîndurile tineretului, atinsese (și el nu a scăzut de atunci, ci dimpotrivă) limita aproape insuportabilă de 50 la sută!

Există, de asemenea, **o relație de la cauză la efect între cheltuielile militare și inflație.** *„Salariile plătite milioanelor de oameni aflați în sectorul militar și care nu produc nimic fac să crească cererea în sectorul civil,* scrie același specialist american amintit mai sus. *Și întrucît ei nu contribuie la o majorare adecvată a producției de bunuri civile, prețurile cresc"*. Aceasta este, desigur, numai o latură a problemei, pentru că imensele cantități de materii prime achiziționate în scopuri militare, ca și uriașa cheltuială de inteligență încorporată în producția de război (la ora actuală peste 500 000 de specialiști de înaltă calificare lucrează în acest sector) reduc continuu disponibilitățile pentru nevoile civile, pentru consumul productiv, ceea ce contribuie la agravarea neîncetată a spiralei inflaționiste.

Situația a fost laconic definită de *„NEW YORK TIMES": „Tunuri în loc de unt, aceasta este inflația"*. Iar un cotidian belgian a găsit o definiție și mai lapidară: *„Înarmările înseamnă sărăcie"*. Și, într-adevăr, potrivit specialiștilor O.N.U., de fiecare dolar cheltuit în scopuri militare, 42 de cenți sînt asigurați pe seama restrîngerii consumului individual al populației.

Ca rezultat al continuei hemoragii pe care o reprezintă cheltuielile militare, s-a ajuns la o creștere fără precedent a gradului de pauperizare a populației, a numărului celor care trăiesc sub limita admisă a sărăciei. Statisticile cele mai recente indică, de exemplu, că în S.U.A. persoanele recunoscute oficial ca „sărace" însumează nu mai puțin de 32 de milioane, în timp ce în țările Pieței comune trăiesc în condiții de pauperitate 30 milioane de persoane. Caracterizînd această situație drept *„un cancer inacceptabil din punct de vedere moral"* un studiu al C.E.E. recunoaște deschis că *„eșecurile în direcția nivelului de trai sînt serioase"*.

Eșecurile sînt serioase, ca să reluăm aprecierea autorităților Pieței comune, tocmai pentru că **povara înarmărilor o suportă cei mulți, masa oamenilor muncii, în timp ce marile cercuri de armament obțin profituri uriașe.** Examinînd situația a 131 de asemenea concerne din S.U.A., o comisie senatorială americană a constatat că 94 dintre ele au obținut 50 la sută beneficii nete; 41 — peste 100 la sută; 22 — peste 200 la sută; 3 — aproximativ 500 la sută, iar una a spulberat toate recordurile, înregistrînd profituri de 2 000 la sută la capitalul investit!

Asemenea flagrante discrepanțe reprezintă, fără îndoială, elementele componente ale unui „amestec exploziv" din cele mai puternice. Să mai mire atunci întrebarea săptămînalului **„U.S. NEWS AND WORLD REPORT"** dacă milioanele de oameni care plătesc, în ultimă instanță, prețul cursei înarmărilor *„își vor purta în liniște apăsătoarea povară, sau dacă protestul lor va izbucni în forme violente"*?

Situațiile dezvăluite se referă, desigur, la țările dezvoltate din punct de vedere industrial. Nu mai puțin grave, ci, dimpotrivă, infinit mai dezastruoase sînt consecințele competiției înarmărilor pentru țările slab dezvoltate. Atragerea lor în măsură crescîndă în vîrtejul înarmărilor le diminuează în mod indiscutabil resursele și așa limitate de care dispun în vederea reducerii marilor decalaje economice și sociale, față de țările dezvoltate. În același timp, irosirea pe plan mondial a unor sume uriașe destinate înarmărilor, în condițiile în care 570 de milioane de oameni din țările „lumii a treia" suferă de foamete, 300 milioane nu au de lucru, 800 milioane sînt analfabeți, peste un miliard și jumătate nu au acces la asistența medicală, și în timp ce datoria externă a acestor țări a atins 600 miliarde de dolari, blochează orice posibilitate de remediere a unor asemenea stări de lucruri. Pe bună dreptate această situație a fost comparată cu **„o bombă nucleară cu explozie întîrziată"**, a cărei detonare ar avea consecințe din cele mai grave.

Acestea sînt realități de necontestat, care trebuie să se constituie într-un sever avertisment pentru promotorii cursei înarmărilor. S-a acumulat în lume, ca urmare a acestei curse, atîta explozibil pe plan social, atîtea lipsuri și privațiuni, deznădejdea care a cuprins milioane de oameni este atît de mare, încît pînă la limita critică mai este foarte puțin, această fără a mai vorbi de limita critică pe care o poate atinge — pe care a și atins-o de fapt — spirala înarmărilor propriu-zise.

Romulus CĂPLESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă. P. O. BOX 136—137 telex: 11 226. București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360